

..ליובאוויטש הוא ירושלים שלנו,
והבית הכנסת אשר כ"ק אדמו"ר מתפלל בו הוא בית

המקדש שלנו!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

..ליובאוויטש הוא ירושלים שלנו,
והבית הכנסת אשר כ"ק אדמו"ר מתפלל בו הוא בית

המקדש שלנו!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

הופק ע"י: משרד הלימודים - קעמפ 'מחנה משיח', תשרי ה'תשע"ב,
שע"י תנועת הנוער 'צבאות השם בארה"ק'
יו"ל ע"י: 'מרכז חב"ד העולמי לקבלת פני משיח'
כתיבה: הת' משה חיים עמית
איור: הת' מנחם מענדל אקסלרוד
ייעוץ והגהה: הרה"ת שלום דובער וולף

לאחר שיעורי הלימוד מלא את הפתקים לפי המבואר בחוברת:

- לוח מודעות - המעלות של 'בית דבינו'

ב"ה

1. מלאו כיצד רכיון
מצידי בה שריון הוא
המשיח?

2. מלאו כיצד רכיון
שבאחרונה?

3. מלאו כיצד רכיון שריון
המקדש מן המשיח?

4. מלאו כיצד רכיון
רכיון במשן רכיון
מצידי רכיון?

5. מלאו כיצד רכיון
במשן רכיון מצידי
המשיח?

6. מלאו כיצד רכיון
רכיון
במשיח?

יחי אדוננו מורנו ודבינו מלך המשיח לעולם ועד

פְּרִינֵי חַיִּים לְ סָא וּפְרִיכוֹת הַסּוֹדֵר / פֶּת א'

אלול ג'תתקע"ב, נהרדעא, בבל.

קוראים לי יוחנן, ואני גר בעיר סורא שבבבל. העיר שלנו היא עיר מאד מיחדת ומרכזית, יש בה הרבה בתי כנסת לתפלה ובתי מדרש ללמוד התורה. הרבה תלמידי חכמים גרים אצלנו בעיר, והחשוב שבכלם - רב, "רבינו שבבבל", או בשמו המקורי - רבי אבא, ששב לכאן לאחר שלמד תורה במשך תקופה ארוכה בארץ ישראל. רב הוא ממש צדיק גדול ומכבד, הוא "רבו של כל בני הגולה", אבא שלי הסביר לי שהוא מה"אמוראים" והוא היה תלמיד של רבי יהודה הנשיא - מי שחבר את המשנה.

לרב יש בית כנסת שהוא גם בית מדרש. שזה אומר שהוא גם מתפלל שם וגם לומד שם עם תלמידיו הרבים - יש לו בערך שמונה מאות תלמידים! כל שנה בחדש אלול, לקראת השנה החדשה, הרבה יהודים נוהרים לעירנו להקביל פני רבם ברגל.

טוב, לא אלאה אתכם בתאורים, ואתחיל ישר בספור שרציתי לספר לכם: סבא שלי, סבא יצחק, עוסק במסחר של בדים וכתנה והוא גר בעיר נהרדעא. מדי כמה חדשים, כל המשפחה המרחבת - הנכדים והנינים מפל ערי הסביבה מתאספים אצלו בבית למפגש משפחתי. אני מאד אוהב את המפגשים האלו, אני פוגש בהם את קרובי משפחתי מנהרדעא, מסורא, מהוצל ומעוד מקומות. בעקר אני אוהב לפגש את אלחנן, הבן-דוד-שני שלי, ולהקשיב לספורים המעניינים של סבא יצחק, הוא זוכר הרבה ספורים מהדור הקודם של התנאים ובעקר ספורים על בית המקדש השני.

היום, אחרי רכיבה ארכה על חמורים מהעיר סורא לנהרדעא, ברוח השם הגענו לבית של סבא כל המשפחה שלנו, שזה כולל את ההורים שלי, אותי, את אחי הקטן בנימין ואת אחותי רבקה. השמחה היתה גדולה, כל בני המשפחה הקרובים והרחוקים כבר חכו לנו שם, אנחנו הגענו אחרונים. סבתא ערכה שלחן מלא באכל, היו שם דגים, בשרים, יין משבח ואפלו קליות ואגוזים מספרים שאני מאד מאד אוהב. כמובן שנפגשתי עם אלחנן והתישבתי לידו בקצה השלחן קרוב מאד לסבא.

הסנהדריה הגדולה

"סבא, ספר לנו בבקשה על בית המקדש השני, אני מאד אוהב את הספורים שלך" - בקשתתי.

"בסדר יתנו, טוב מאוד שאלו הספורים שאתה אוהב לשמע", חיד סבא והחל בספורו: "בית המקדש השני", פתח סבא בהתרגשות, "היה בנוי מאד מאד מפאר, האנשים שהיו בזמנו אמרו שמי שלא ראה את בנוי בית המקדש לא ראה בנוי יפה מימיו. ההיכל היה בנוי מאבני שיש ירקרקות, וכשהשמש היתה זורחת עליו הוא היה מנצנץ ונראה כגלי הים, הרבה זהב וכסף העשירו אותו. שם, בבית המקדש הראשון בתוך קדש הקדשים היה ארון הקדש מזהב, בו היו לוחות הברית, ושם הקדוש ברוך הוא השנה את שכנתו".

"מה זאת אומרת?!" "הזדעקתי מיד, השם לא נמצא בכל מקום?!" "ודאי שה' נמצא בכל מקום", ענה סבא, "אבל יש מקומות שבהם ה' בחר להתגלות לבני ישראל, וזה התבטא בכך שהנביאים שאבו משם רוח הקודש והיו ניסים שראו אותם שם בגלוי. וגלוי זה נקרא - השראת השכינה".

"לכן קוראים למשכן 'משכן', בגלל שהקב"ה שכן שם, נכון סבא?" "אמר אלתנו, 'נכון מאד', השיב סבא, "על זה נאמר בפסוק: ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

"תמשיך לספר, סבא, הספור מאד מעניין", אמרתי. וסבא המשיך: "העליה לרגל, היתה חובה שאין כמותה. יהודים שהיו כאן בבבל היו יוצאים יחד בקבוצות גדולות לעבר ירושלים, היתה אז שמחה גדולה שקשה לתאר אותה, יהודים בעלי כלי נגינה שונים היו מנעימים את הדרך והיהודים היו פוצחים ברקוד. בראש השירה הלך שור בריא, שעל קרניו הגדולות והיפות שמו עלי זית שהיו נראים כמו איזה כתר מפאר. וכך צעדו כלם לירושלים. לעבר בית המקדש.

המקדש שלנו

חובת הלימודים - מונה נשיח - תשרי י"ב

"בְּסֵדֶר יוֹחֲנָן, טוֹב מְאוֹד שְׂאֵלוֹ הַסְּפוּרִים שְׂאֵתָה אוֹהֵב לְשַׁמֵּעַ", חָנַךְ סָבָא וְחָחַל בְּסִפּוּרוֹ...

בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ הִיְתָה לְשִׁכָּה גְדוֹלָה, קָרְאוּ לָהּ לְשִׁכַת הַגְּזִית. הִיא הִיְתָה לְשִׁכָּה סְמוּכָה לְמִזְבֵּחַ לֹא הִפְסֵק בִּינֵיהֶם, וְשֵׁם הִיְתָה הַסְּנֵהֲדָרִיָּה הַגְּדוֹלָה. "מָה זֶה הַסְּנֵהֲדָרִיָּה הַגְּדוֹלָה?" שְׂאֵלְתִי. "רַגַּע", חָנַךְ סָבָא, "בְּדִיוֹק זֶה מָה שְׂאֲנִי הוֹלֵךְ לְסַפֵּר", וְהַמְשִׁיךְ: "הַסְּנֵהֲדָרִיָּה הַגְּדוֹלָה מְנַתָּה שְׁבָעִים וְאַחַד חֲבָרִים, תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים גְּדוֹלִים שְׂיֻדְעִים אֶת הַתּוֹרָה בְּעַל פֶּה וּבְקִיָּאִים בְּכָל צְפוּנוֹתֶיהָ, יְהוּדִים הִיוּ בָאִים אֲלֵיהֶם לְמִשְׁפֵּט וְהֵם הִיוּ פּוֹסְקִים אֶת הַהֲלָכָה וּמְפָרְסְמִים אוֹתָהּ לְכָל הַיְהוּדִים בְּרַחֲבֵי הָעוֹלָם".

"אַבֵּל יוֹם אֶחָד", אָמַר סָבָא בְּטוֹן נְמוּךְ וְעֶצוּב, "הַגִּיעַ טִיטוּס הַרְשָׁע עִם הַרְבֵּה צָבָא וְחַזְלִים, וְכַעֲבַר תְּקוּפָה בָּהֶם עָשׂוּ מִצּוֹר עַל יְרוּשָׁלַיִם, בְּיוֹם תִּשְׁעָה בָּאָב, הֵם נִכְנְסוּ לְהִיכָל שֶׁל בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וְהַחְרִיבוּ אוֹתוֹ, הֵם הִרְגוּ הַרְבֵּה תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים. חֲבָרֵי הַסְּנֵהֲדָרִין, גָּלוּ מִיְרוּשָׁלַיִם לִיְבֵנָה, וּמִשָּׁם לְעוֹד מְסַפֵּר מְקוֹמוֹת כְּגוֹן אוּשָׁא, שְׁפָרְעָם, בֵּית שְׁעָרִים וְצְפוּרִי. הַמְּקוֹם הָעֵשִׂירִי וְהָאֲחֵרוֹן בּוֹ הֵם שָׁהוּ, הִנֵּה בְּעִיר טְבָרְיָה, וּלְשֵׁם הֵם יַחְזְרוּ לְפָנַי בִּיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוֹ, שְׁלוֹ אֲנַחְנוּ כָּל כֶּךָ מְצַפִּים, וְאַחַר כֵּךָ הֵם יָשׁוּבוּ לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְהַפִּיץ אֶת הַתּוֹרָה".

בית המקדש - גם היום

"אבל סבא, אם היום בזמן הגלות אין את בית המקדש, אז אין לקב"ה מקום לשכן בו, ואיפה השכינה נמצאת? האם השם נטש חס ושלום את בני ישראל והוא לא שורה יותר בתוכם?" שאל אלחנן את השאלה שנקרה גם במחי.

"שאלה טובה שאלת", אמר סבא, "בספר יחזקאל יש פסוק שעונה בדיוק על השאלה ששאלת", אלחנן חיד בבישנות וסבא המשיך: "אחת עשרה שנים לפני חרבן בית המקדש הראשון, הגלה נבוכדנצר מלך בבל את יכניה מלך יהודה יחד עם עוד יהודים רבים ובתוכם ארבעה עשר אלה תלמידי חכמים ורבים מגדולי ירושלים, ביניהם היו גם מרדכי היהודי ויחזקאל הנביא. היהודים הגולים לא הרגישו בחבור שלהם לקב"ה כמו שהיה בבית המקדש שבו השכינה שרתה בגלוי, והם חשבו שהשם נטש אותם והסיר את השגחתו מהם.

במהלך הדרך הגיעו הגולים לנהר הנקרא "נהר קבר". במקום זה זכה יחזקאל לגלוי נבואה. בנבואתו הוא ראה שבית המקדש עתיד להיחרב ועם ישראל יגלו לבבל, אך כעבר זמן הם עתידים להיגאל ולשוב לארצם. ולבד זאת, גם בזמן הגלות השם משגיח עליהם והשכינה נמצאת אתם.

וכך נאמר בנבואתו: ואהי להם למקדש מעט בארצות אשר באו שם. כלומר - גם היום בזמן הגלות, נאפלו בחוץ לארץ - יש "בית מקדש מעט" בו שורה השכינה".

"בית מקדש מעט?! מה זה? איפה הוא נמצא?" שאלו כמעט כל בני המשפחה כשהלם נכר על פניהם.

סבא מאד אוהב שאלות כאלה. הוא מיד גולש בדמיונו לבית המדרש הגדול ונזכר בדיונים המתקיימים שם בין

המקדש שלנו

חובת הלימודים - מוחה נשיח - תשרי ע"ב

הַאֲמוּרָאִים, מֵהֶם הוּא מְסַפֵּר לָנוּ קִצַּת פְּנִינִים. פְּעַם, סָבֵא לְקַח אוֹתִי לְשֵׁם וּרְאִיתִי שֶׁהֵם מֵתוֹכְחִים בְּחִיּוֹת מִיַּחַדְתָּ אֲבָל מְאֹד מְאֹד מְכַבְּדִים אֶחָד אֶת הַשָּׂנִי. גַּם עֲכָשׁוּ סָבֵא הַסִּכִּים לְשִׁתְּףָּ אוֹתָנוּ בְּמֵה שֶׁהִתְרַחַשׁ שָׁם.

"עַל זֶה הִתּוֹכַחוּ רַבֵּי יִצְחָק וְרַבֵּי אֶלְעָזָר, רַבֵּי יִצְחָק טָעַן שֶׁכָּל בְּתֵי הַכְּנֻסוֹת וּבְתֵי הַמְדַרְשׁוֹת הֵם "בֵּית מִקְדָּשׁ מְעַט" וְאֵילוּ רַבֵּי אֶלְעָזָר טָעַן בְּתוֹקֵף שֶׁ"מִקְדָּשׁ מְעַט - זֶה בֵּית רַבֵּינוּ שְׁבַבְבֵּל".

זֹאת אוֹמֶרֶת שְׁבִית הַכְּנֻסָּת שֶׁל רַב שְׁבַעִיר סוּרָא, בְּדִיוֹק אֵיפֹה שְׂאֲנִי גַר, שָׁם זֶה הַמָּקוֹם שֶׁהוּא בְּמָקוֹם בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. "יֵשׁ" צִעֲקוֹתַי בְּהִתְרַגְּשׁוֹת, "אֲנִי יָכֹל לְבַקֵּר שָׁם מִמָּוֶשׁ כָּל שַׁבָּת, זֶה פְּשׁוּט נִפְלֵא".

מִיָּד הִחַל וּפּוֹחַ סוּעַר בֵּין כָּל בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה, חֲלָקָם טָעְנוּ בְּתוֹקֵף שֶׁכָּל בְּתֵי הַכְּנֻסָּת הֵם מִקְדָּשׁ מְעַט וְחֲלָקָם צִדְדוּ בְּדַעַה שְׁבִית רַבֵּינוּ הוּא הַמִּקְדָּשׁ מְעַט. הַזְּכוּחַ הָיָה דוֹמֵה בְּעֵינַי לְאוֹתוֹ וּפּוֹחַ סוּעַר שֶׁסָּבֵא הִרְאָה לִי בְּבֵית הַמְדַרְשׁ. הָאֲמָת, שְׁמָתִי לֵב שְׁבַנֵי הַמִּשְׁפָּחָה שְׁגָרִים בְּסוּרָא וּבְסַבִּיבְתָהּ צִדְדוּ בְּעַד בֵּית רַבֵּינוּ, וְאֵילוּ שְׂאָר בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה, שִׁקְצַת קִשָּׁה לָהֶם לְבַקֵּר בְּתַדִּירוֹת בְּבֵית הַכְּנֻסָּת שֶׁל רַב, צִדְדוּ בְּעַד כָּל הַבְּתֵי כְּנֻסוֹת.

סָבֵא בִקֵּשׁ לְהַפְסִיק אֶת הַזְּכוּחַ וּלְהַחֲלִיף נוֹשֵׂא. הִרְעַשׁ פְּסָק אֲךָ אֲנִי הֵייתִי מְאֹד לֹא רְגוּעַ, וּמְסַקֵּן חֲכִיתִי לְסוּף הַסְּעוּדָה כְּדֵי לְדַבֵּר עַל זֶה עִם סָבֵא.

"תִּגִּיד לִי", פְּנִיתִי לְאֶלְחָנָן וְשִׂאלְתִי אוֹתוֹ, "מֵה נִרְאָה לְךָ הַמָּקוֹם הַחִילוּפִי לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, נִכּוֹן בֵּית רַבֵּינוּ?", "בְּטַח, וְדַאי שְׁבִית רַבֵּינוּ" הוּא עָנָה לִי וְקִרְצָנוּ עִזּוֹ אֶחָד לְשָׂנִי.

מָשֵׁם יוֹצֵאת הַהוֹרָאָה

בְּסוּף הַסְּעוּדָה, סָבֵא קִרָּא לִי וּלְאֶלְחָנָן וְאָמַר לָנוּ "אֲנַחְנוּ לֹא יְכוּלִים לְהַחֲלִיט בְּמַחֲלָקַת שֶׁל אֲמוּרָאִים, אֲבָל תִּדְעוּ לָכֶם שֶׁבְּאֲמַת הֵם בְּכָלֵל לֹא חוֹלְקִים. כָּל בֵּית כְּנֻסָּת וּבֵית מְדַרְשׁ הוּא "מִקְדָּשׁ מְעַט", אֲבָל הַמָּקוֹם הַעֲקָרִי שֶׁתְּמוּרַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הוּא בֵּית רַבֵּינוּ שְׁבַבְבֵּל".

סָבֵא נִגַּשׁ לְאֶרֶן הַסְּפָרִים, הוּא הוֹצִיא מִשָּׁם גְּלִיּוֹן קָלָף גְּדוֹל שֶׁעַל גְּבוֹ כְּתוּב בְּאוֹתֵיּוֹת גְּדוֹלוֹת "מְסַכַּת בְּרַכּוֹת", וְהִקְרִיא לָנוּ מֵתוֹכוֹ:

"בזמן שבית המקדש היה קיים היה שם לשכת הגזית ששם הסנהדרין פסקו הלכה ופרסמו אותה לכל היהודים ושם שרתה השכינה, ועכשו שחרב בית המקדש אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו אלא ארבע אמות של הלכה, מקום קבוע שממנו יוצאת הוראה לאנשי העיר, ומקום זה הקב"ה אוהב יותר מכל הבתי כנסיות והבתי מדרשות.

וזהו פרוש הפסוק "אוהב השם שערי ציון מפל משכנות יעקב" - שהשם אוהב מקומות שיש מה ש"מציון" ומיחד אותם על שאר המקומות - וזוהי העבדה שבהם פוסקים הלכה ומפרסמים אותה, יותר מפל בתי הכנסת הנקראים "משכנות" כי בהם השכינה שורה".

"אז סבא" אמרתי, "הרי מ"בית רבינו" יוצאת הוראה לכל אנשי הדור, אז זה המקום העקרי שתמורת בית המקדש יותר מפל בתי הכנסת האחרים".

(עכשו הבנתי למה התלמידים של רב מקפידים להתפלל בבית המדרש דוקא, בשונה משאר האנשים, שיש להם בית כנסת לתפלה ובית מדרש ללמוד התורה, כי נדאי שעדיף להתפלל במקום שבו השכינה שורה בגלל ששם נפסקת ההלכה).

"נכון מאד", אמר לי סבא והביט בשמש הנוטה לשקע, "אני רואה שהגיע הזמן להתפלל מנחה, עוד מעט אנו נאחר את המנין. הפעם, אקח אתכם לבית כנסת מיחד, קוראים לבית הכנסת "שף ותיב", והוא קרוב יותר מבית הכנסת בו אני מתפלל תמיד".

"שף ותיב? זה 'נסע וישב' בשפה הארמית! מענינו, מה הקשר 'נסע וישב', אף פעם לא שמעתי שם כל כך מזרז לבית כנסת", חשבתי לעצמי. אני ואלחננו סכמנו שנחפש כמה שיותר מעלות שיש לבית רבינו על שאר הבתי כנסיות ובתי מדרשות.

גַּלְלוּמָה זַיַּג פִּכְסוּס פִּאֻזָּר / פֶּתַח ז'

הגענו במהירות לבית הכנסת. בית הכנסת היה בנוי מאבני גזית ענקיות, אבנים מסתתרות בצורה יפה מאד עם מסגרת סביב לכל אבן ואבן. למרות שהאבנים היו נראות מאד ישנות ועתיקות, זה לא הוריד מהפאר הרב שלהן. מתקרת בית הכנסת השתלשלה מנורה גדולה בעלת שמונה עשרה קנים ובה דלקו נרות של שמן זית. בכפת בית הכנסת היה ציור גדול של בית המקדש הראשון ומעליו כתוב באותיות ענקיות הפסוק "כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו".

"מענין, מה הפרוש של הפסוק הזה, ולמה דוקא את הפסוק הזה בחרו המתפללים להדגיש על הקיר - זה בכלל לא פסוק שקשור לבית כנסת", חשבתי לעצמי.

שליח הצבור אחז כבר באמצע "אשרי יושבי ביתך", אמרנו את פסוקי הקרבנות והתחלנו בתפלה, במחי נקרה המחשבה על שמו המוזר של בית הכנסת, אך נסיתי לדחות את כל המחשבות הזרות שלי.

לאחר תפלת מנחה התקיים בבית הכנסת שיעור בחמש ובמשנה. ספסלי אבן סדרו סביב לקירות ועליהם הנחו מחצלאות. סבא השתתף בשעור ולא רציתי להפריע לו.

"אלחנן, אולי נשחק 'מחבואים' בחצר של בית הכנסת" פניתי לבן דודי. "בסדר, אתה תתחבא ואני אצטרך לחפש אותך" הוא אמר לי.

אלחנן התחיל לספר באותיות האל"ף-ב"ת עד אות י"ה, אני בינתיים רצתי לחצר בית הכנסת, שם בחצר ישנה באר מים ממונה דולים מים לנטילת ידים ולנקוי בית הכנסת. אמא שלי תמיד הזהירה אותי שלא להתקרב לבארות, ולכן הלכתי לצד השני של החצר שם עמד עץ תאנה גדול ויפה שהטיל הרבה צל על החצר.

"בין ענפי האילן אוכל להסתתר בלי שאלחנן יראה אותי", חשבתי לעצמי, ומיד התחלתי לטפס על גזע העץ. נאחזתי באחד הענפים וכבר הסתתרתי למעלה.

חפיתי על העץ בקוצר רוח לא לחנו. אחכה שיעבר את העץ, חשבתי לעצמי, ואז אקפץ מיד למטה ואספר אותו במקום בו התחלנו את המשחק. אך אלחנו לא עבר בחצר. כעבר זמן קצת נלחצתי, "מה קורה לא לחנו, למה הוא לא מגיע, הוא היה צריך לצאת מיד לחצר", חשבתי לעצמי והתחלתי לכסס את צפירי ידי. הבטתי סביב, ליד הבאר ראיתי עז. מסכנה, כנראה היא צמאה. החלטתי לרדת ולהשקות אותה במים.

ירדתי מהעץ בהסננות מה, הסתכלתי ימין ושמאל לודא שאלחנו לא נמצא בסביבה, ואז התקרבתי לכוון העז. "אני אלך מיד לחפש אדם מבגר שיביא לך קצת מים, אני לא יכל להתקרב לבאר, אמא שלי לא מסכימה לי". לחשתי לעז ופניתי לכוון בית הכנסת. בפתח בית הכנסת ראיתי גער צעיר, אולי בן שמונה עשרה. הוא היה גבוה וחביב, חיוך היה נסוך על פניו ופאותיו הארכות התבדרו ברות.

"תוכל לעזר לי רגע, בבקשה?" פניתי לבחור החביב. "בשמחה, במה אוכל לעזר לך?" קצת התביישתי, אבל בסוף בקשתי ממנו לדלות קצת מים בשביל להשקות את העז. יצאתי אתו החוצה לעבר החצר, אבל העז כבר לא הייתה שם. הרגשתי מאד לא נעים על כך שהוצאתי אותו החוצה ללא סבה, כנראה שקצת הסמקתי והוא שם לב לזה.

פתרון התעלומה

"אתה יודע את הספור המיוחד של בית הכנסת הזה?" הוא שאל אותי, כנראה כדי שאסיח את דעתי מהבושה. ממש בחור נחמד, הבחור הזה, חשבתי לעצמי, אך שמתי לב שהוא מחכה לתשובתי. "אהה... כן. בעצם, לא", עניתי לו, "הבית כנסת הזה נראה קצת מוזר ושונה משאר הבתי כנסיות, השם שלו מאד מוזר, וגם - מה זה הפסוק הזה על הקיר? - זה בכלל לא פסוק שקשור לבית כנסת", טענתי.

שם עמד לוח שיש גדול עליו היה חקוק ספורו של בית הכנסת, קצר ומעניין...

"הפסוק הזה קשור לבית הכנסת הזה, או יותר נכון - לספורו היחודי..."
 אמר הבחור הנחמד בקול מסתורי, ולקח אותי ליד הכניסה לחצר, שם
 עמד לוח שיש גדול עליו היה חקוק ספורו של בית הכנסת, קצר ומעניין.

"תקרא את זה", הוא אמר לי, "זה מאד יענין אותך". התחלתי לקרא
 בשקיקה: "בית כנסת זה נבנה כאחת עשרה שנה לפני חרב בית המקדש
 הראשון, כאשר גלתה יהודה לבבל. יכניה מלך יהודה לקח עמו חלק מאבני
 בית המקדש ומעפר הר הבית ובאמצעותם נבנה בית כנסת זה, לקיים מה
 שנאמר "כי רצו עבדיך את אבניה ואת עפרה יחוננו". וקראנו לבית כנסת
 זה "שף ותיב", לומר, שבית המקדש נסע וישב פה בבבל".

"וואו, ממש מעניין" כמעט צעקתי, "עכשו אני מבין מה הן האבנים
 הגדולות והעתיקות האלו, ומהו הפסוק הרשום בכפת בית הכנסת, ובכלל
 מה זה השם המוזר שלו, שהוא בעצם בכלל לא מוזר, זה מבטא את הכמיהה
 והצפיה לבית המקדש, והשמחה שגם היום יש לנו מקדש מעט".

השכינה הגולה

הבחור החביב התישב על גדר האבן שפתחת עץ התאנה ורמז לי לשבת לידו. "חמודי, איך קוראים לך?" שאל אותי. "יוחנן", ענית, "ולך?" שאלתי, "המנונא", הוא ענה בפשטות.

"המנונא", התחלתי לשאל, "סבא שלי אמר לי, שהיום, בזמן הגלות, כשביית המקדש חרב, אז בית רבינו שבבבל הוא המקדש מעט העקרי שלנו, וכאן - בלוח השיש, כתוב שביית המקדש נסע וישב בבית הכנסת הזה - שף ויתיב שבעיר נהרדעא ולא בבית הכנסת של רב שבסורא".

"לפני שאענה לך, אולי כדאי שתשתה קצת, חם היום ולא כדאי שתתיבש מחם השמש". המנונא לקח כד חרס קטן ומלא בו מים ממי הבאר. ברכתי "שהכל נהיה בדברו" ושתייתי לרוייה. המנונא התחיל לספר לי על ההיסטוריה של הגלויות בהן היה עם ישראל, ספור ארך ומרתק: "מה מיחד כל כך בבית המקדש?" הקדים המנונא, "פשוט מאד", ענית, "שם הקב"ה משרה את שכינתו!" אָבֵל הקב"ה נמצא בכל מקום בעולם, לא רק בבית המקדש", שאל המנונא.

האמת היא, שכאן קצת הסתבכתי ולא ידעתי מה לענות לו. זכרתי שסבא הסביר לי את זה פעם, אבל לא זכרתי מה הוא הסביר. המנונא לא השאיר אותי ללא מענה, והוא המשיך מיד: "הקב"ה אמנם נמצא בכל העולם, אבל לא בכל מקום הוא מתגלה. במקום קדוש, כמו בית כנסת, השם מתגלה יותר מאשר סתם ברחוב. והגלוי הזה נקרא "שכינה". בבית רבינו יש גלוי עוד יותר נעלה, אבל בבית המקדש היה הגלוי שכינה הכי נעלה בעולם, נכר שהשכינה שורה שם לפי הנסים הרבים שהתרחשו שם".

המקדש שלנו

חובת הלימודים - מתנה נשיח - תשרי י"ב

"והיום בזמן הגלות, השכינה שהיתה בבית המקדש נמצאת בבית רבינו שבבבל", אמרתי בקול.

"נכון מאד", הוא אשר את דברי, והמשיך: "אתה יודע יוחנן, עוד לפני שנבנה בית המקדש, בכל מקום שבני ישראל היו, היתה השכינה אתם. כבר במצרים - שהיתה מקום טמא מאד, היתה התגלות מיחדת של השכינה לבני ישראל. וגם אחר כך - בחרבן בית ראשון, כשכל היהודים גלו לבבל - השכינה שהיתה בבית המקדש גלתה אתם גם כן לבבל. כאן, לבית הכנסת שף ותיב, וחכמינו אמרו שלכל ארץ שבני ישראל גולים במשך הדורות, השכינה גולה איתם ונמצאת איתם באותה הארץ".

"אבל", המשיך המנונא, "היו עוד בתי כנסיות שהשכינה שרתה בהם באפן מיחד כמו בבית המקדש". "אלו בתי כנסת?" "שאלתי. "על בית המדרש של עזרא הסופר שמעת?" "איפה זה?" "שאלתי, "בית הכנסת של עזרא הסופר היה בין הוצל ונהרדעא, ובו שרתה השכינה באפן מיחד", השיב המנונא, והמשיך: "גם בית הכנסת שבהוצל זכה שתשרה בו אחר כך השכינה - רק בגלל שהוא היה הכי קרוב לבית המדרש של עזרא הסופר".

"פעם אחת", ספר המנונא, "כאן בבית הכנסת, היה קשה למתפללים לסבל את עצמת הגלוי שהיה בבית הכנסת והם הצרכו לצאת ממנו החוצה, כי בבתי כנסת מסימים יש גלוי נעלה יותר משאר הבתי כנסת".

אחד יחיד ומיוחד

"אז אולי השכינה מתגלית באפן מיחד בכמה בתי כנסת מיחדים כמו שאמרת ממש באותו הזמן?" שאלתי.

"לא. אני שמעתי במפרש בבית המדרש בשם אחד האמוראים, שלאחר חרבן בית המקדש הקב"ה בוחר מקום אחד, יחיד ומיוחד, שבו תשרה השכינה באפן מיחד".

"כמו בית המקדש", הסביר המנונא, "שהיה דוקא במקום אחד עליו נאמר בפסוק "המקום אשר יבחר השם", כך המקום שתמורת בית המקדש צריך להיות במקום אחד דוקא. בעבר היה זה בנהרדעא, אחר כך בהוצל, והיום זה בסורא - בבית רבינו שבבבל. ובגלל ששם שורה השכינה, משם גם רב

מפיץ את התורה לכל היהודים".

"יוחנן!" קרא לעברי אלחנן שהגיח פתאום מאיפה שהוא.

"איפה היית? חפיתי לך הרבה זמן", אמרתי לו והמשכתי
"נכון רצינו למצא עוד כמה מעלות לבית רבינו שבבבל?
- אז הבחור הזה גלה לי כמה סודות, הפסדת שלא היית
בא".

"ואתה גם כן הפסדת שלא באת איתי", קרץ לי אלחנן.
-"מה, גם לך יש הפתעות?" - "בא, בא תשמע".

הודיתי להמנונא על דבריו ונפרדתי ממנו לשלום.

המקדש שלנו

חובת הלימודים - מחנה נשיח - תשרי ע"ב

זְּאִי פִכְסוּס פִּמְרָחִימ / פֶּרֶךְ א'

"אֶלְתָּנוּ, עֲדִינוּ לֹא סִפְרָתְ לִי אֵיפֶה הֵייתָ. הַתְּחַבַּאתִי בְּעֵץ הַתְּאֵנָה הַגָּדוֹל וְחִפִּיתִי לְךָ הַרְבֵּה זְמוֹ, לָמָּה לֹא בָאתָ לְחַפֵּשׂ אוֹתִי?" שָׁאֵלְתִי אוֹתוֹ בְּתִרְעָמַת.

קִצַּת כְּעִסְתִּי עָלָיו, אָבֵל מְאֹד שִׁמְחִתִּי כְּשִׁבְסוּף הוּא הִגִּיעַ וְעִכְשָׁו אוֹכֵל לְסַפֵּר לּוֹ אֵת הַגְּלוּיִים הַחֲדָשִׁים שְׁלִי, וְגַם לְשִׁמְעַ מַה הוּא מַצָּא.

"סְלִיחָה יוֹחָנוּ, אֲנִי אֶסְפֵּר לְךָ מַה קָרָה: לְאַחַר שִׁסְיִמְתִּי לְסַפֵּר עַד אוֹת י"ח, יִצְאִתִּי מִחוּץ לְחֶצֶר שֶׁל בַּיִת הַכְּנֻסֶת וְרֵאִיתִי אוֹתְךָ מִרְחוֹק רֵץ לְעֵבֵר הַשּׁוֹק וּמְנַסֶּה לְהַתְּחַבֵּא מֵאַחֲרָי אֶחָד הַדּוֹכְנִים. רִצְתִּי אַחֲרֶיךָ, צִעַקְתִּי לְעֵבֶרְךָ וְהִמְשַׁכְתִּי לְרוּץ.

עַד שֶׁכָּבַר הַגְּעֵתִי לְשׁוֹק, לֹא רֵאִיתִי אוֹתְךָ. חִפְשִׁתִּי בְּעֵינַי סְבִיב, וּפְתָאוּם רֵאִיתִי אוֹתְךָ בְּסוּף הַסְּמִטָּא הָרֵאשׁוֹנָה מִיָּמִין, רִצְתִּי לְשֵׁם אָבֵל לֹא תִפְסְתִּי אוֹתְךָ. לְפִתַּע רֵאִיתִי אוֹתְךָ לִיד הַדּוֹכָן שֶׁל יוֹסֵף הַקֶּצֶב, כְּשֶׁרִצְתִּי לְשֵׁם, הַתְּנַהֲגִתִּי בְּפוֹזִיוֹת, וּבְטָעוֹת נִתְקַעְתִּי בְּסֵל הַעֲגָבְנִיּוֹת שֶׁל יִכְבֵּד הַזְּקֵנָה.

אֵל תִּשְׁאֵל מַה קָרָה, כָּל הַעֲגָבְנִיּוֹת שָׁלָה גִשְׁפָּכוּ וְהַתְּפֹזְרוּ, וְאֲנִי הִחַלְקִתִּי וְהִשְׁתַּטַּחְתִּי עַל הַרְצָפָה, יִכְבֵּד הַזְּקֵנָה הַתְּחִילָה לְצַעֵק עָלַי בְּקוֹלִי קוֹלוֹת, הַרְבֵּה אֲנִשִּׁים הִחִלוּ לְהִתְאַסֵּף סְבִיבִי, כְּמָה מֵהֶם נָסוּ לְהִרְגִיעַ אֵת יִכְבֵּד הַזְּקֵנָה וְכְמָה מֵהֶם נָסוּ לְעֹזֵר לִי לְקוּם. לְחִנֵּי הַסְּמִיקוּ כְּמוֹ עֲגָבְנִיָּה, וְלֹא יִדְעֵתִי מַה לַעֲשׂוֹת.

פְּתָאוּם רֵאִיתִי אוֹתְךָ. אַתָּה יִצְאָתָּ מֵאַחֲרָי אֶחָד הַדּוֹכְנִים וְהַתְּקַרְבָּת לְכוּנִי. מִמַּשׁ כְּעִסְתִּי עָלֶיךָ, חִשְׁבֵּתִי לְעֲצָמִי "לָמָּה קָרָה לִי כָּל הַסְּפוּר הַזֶּה?".

כְּשֶׁהַתְּקַרְבָּת אֵלַי גְּלִיתִי שׁוּזָה בְּכֻלָּל לֹא הֵייתָ אַתָּה וְכָל הַמְּרֻדָּף הַזֶּה הָיָה אַחֲרַי יְדִידָה - הַבֵּן שֶׁל אֲסִי מוֹכֵר הַתְּבַלְיָנִים - שֶׁמֵּאֹד דוֹמָה לְךָ וַיֵּשׁ לוֹ אוֹתָהּ כְּתַנָּת כְּמוֹ שְׁלֶךְ.

יְדִידָה עֹזֵר לִי לְקוּם. הוּא לָקַח אוֹתִי לְדוֹכָן שֶׁל אָבָא שְׁלוֹ, שֵׁם שִׁטְפִּיתִי אֵת כְּתָמִי הַעֲגָבְנִיָּה שְׁנוֹתָרוּ עַל כְּתַנָּתִי. יְדִידָה הֵבִיא לִי מֵאָבָא שְׁלוֹ

קצת שקדים, אגוזים ומיני מתיקה שבדרך כלל המוכרים והתגרים מחלקים לילדים.

"אתה מרגיש טוב?" שאל אותי ידידיה. "ברוך השם, יותר טוב ממקודם", עניתי לו.

"קודם", הסברתי לידידיה, "כשכל האנשים נקהלו סביבי וכבד הזקנה צעקה עלי, הרגשתי מאד לא נעים, רציתי לקום ולברח אבל מאד התבישתי לזוז. ובכלל נזכרתי שאינני יודע את הדרך בתורה לבית הכנסת לאחר שהסתבכתי בין הדוכנים, חשבתי לעצמי "הלואי והשם יצמיח לי עכשו כנפים ואוכל לרחף באויר, לראות מלמעלה את הדרך לבית הכנסת ולעוף לשם כמה שיותר מהר", ואז אתה הגעת והצלת אותי".

ידידיה הוא ממש טוב לב, הוא הסכים לקחת אותי ממש עד לבית הכנסת, "נכון רצית שהשם יצמיח לך כנפים שתוכל לרחף באויר?", שאל פתאום ידידיה, וענה בלי לחכות לתשובה: "קראתי בספר ישעיה שבגאלה כל היהודים יוכלו לרחף באויר! כל שבת וראש חודש עננים יקחו את כל היהודים מכל העולם ויביאו אותם לירושלים, לבית המקדש".

"איזה יפוי!" אמרתי בהתרגשות. בדמיוני ראיתי את המשפחה שלנו מתאספת בבית של סבא, לאחר שיצאנו מסורא לנהרדעא על העננים, ללא צורך ברכיבה על חמורים במשך כמה שעות ארוכות. את כל הספורים שסבא ספר לנו על בית המקדש השני תארתי לעצמי בבית המקדש השלישי. תארתי את הסנהדרין שיפיצו את התורה לכל יהודי העולם. הם יישבו קרוב מאד למקום המזבח, והרבה עשר וכבוד יפארו את בית המקדש.

"מה עם כל המקומות אליהם גלו הסנהדרין? ומה עם בית

המקדש שלנו

חובת הלימודים - מונה נשיח - תשרי ע"ב

אל תשאל מה קרה, כל העגבניות שלך נשפכו והתפזרו, ואני החלקתי והשתפחתי על הרצפה...

רבינו שמשם הוא מפיץ תורה לכל העולם? לא יתכן שהם ישארו רחוק בחוץ לארץ", חשבתי בראשי. לאחר ששתפתי את ידידיה במחשבותי, הוא הסביר לי: "בגאולה כל הבתי כנסיות ובתי מדרשות יעקרו ממקומם שבחוץ לארץ ויקבעו בארץ ישראל, צמוד לבית המקדש. ביחד עם כל הבתי כנסיות, יהיה בית המקדש בנוי ענק מאד, בגדל של כל ירושלים, וירושלים עצמה תהיה בגדל של כל ארץ ישראל שתהיה בגדל של כל העולם". סים ידידיה את דבריו".

ראשון בתור

"יוחנן, אתה קולט מה זה?" העיר אותי פתאום אלחנן מהמחשבות העמקות על תאור בית המקדש הגדול והמפאָר, "זה הולך להיות משהו עצום".

"אם ככה, אלחנן", קפצתי ממקומי, "אם כל הבתי כנסיות יתחברו לבית המקדש ויהיו חלק ממנו, אז היום כל בית כנסת הוא ממש חלק מבית

המקדש השלישי."

"ממש כן, תפסת את הנקדה!" עקץ אותי אלחננו, שכבר הבין זאת מקודם.

"אלחננו", שאלתי, "כמה בתי כנסת נראה לך יהיו מחברים לבית המקדש, לפחות חמש מאות, נכון?" - "לדעתי לא פחות משבע מאות."

"אבל אי אפשר שכל בתי הכנסת יהיו מחברים ממש לבית המקדש, הרי יש יותר מדי בתי כנסת, תיבים לומר שחלק יהיו מחברים ממש לבית המקדש וחלק יהיו מחברים דרכם לבית המקדש, אז מהם בתי הכנסת הראשונים שיתחברו לבית המקדש ואליהם יהיו מחברים כל שאר הבתי כנסיות?"

"בטח החבור יהיה לפי סדר החשיבות, שבתי הכנסת החשובים ביותר יתחברו ישר לבית המקדש ואליהם יתחברו שאר בתי הכנסת לפי סדר החשיבות."

"לפי זה יוצא", אמרנו שנינו כמעט במקהלה "שבית רבינו שבבבל - שהוא הבית הכנסת החשוב ביותר בזמן הגלות - כי הוא תמורת בית המקדש ובו שורה השכינה - הוא יתחבר ראשון לבית המקדש, ממש צמוד אליו."

"ובית רבינו הוא גם דגמת לשפת הגזית, שהיתה הלשפה שהכי קרובה למזבח, וכך בית רבינו יהיה הבית הכנסת שהכי קרוב למקדש", הוספתי באשר.

אני ואלחננו שמחנו על הגילויים החדשים שמצאנו. ספרתי לו את מה שהמנונא הנחמד אמר לי.

נכנסנו לבית הכנסת לבדק מה עם סבא. חששתי שאולי הוא קצת דואג לנו, אבל הוא היה עסוק בשיחה עם אדם לא מוכר ממתפללי בית הכנסת. לקחתי את אלחננו לחצר

המקדש שלנו

חובת הלימודים - מתנה נשיח - תשרי ע"ב

שם הראיתי לו את לוח השיש המספר את ספורו של בית הכנסת העתיק. התישבתי אתו על גדר האבן שמתחת לעץ התאנה וספרתי לו על העז שבקרה פה מקדם.

"זו העז של אברהם החלבון", ספר לי אלחנן, "הוא גר פה בהמשך הרחוב של בית הכנסת. לפעמים העז שלו בורחת מהדיר. בשנים האחרונות, הגביר ספרא בונה בית חדש ומפאר, וכשהפועלים שלו דופקים חזק באזמל, העז של אברהם קצת מפחדת והיא בורחת החוצה. מספן אברהם, כבר כמה פעמים ראיתי אותו רודף אחריה ומחזיר אותה לדיר".

"אולי גלך לראות קצת את הבית ההולך ונבנה?", הצעתי לאלחנן. בקשנו מספא רשות ללכת לשם. "אנו נחזר לבד לבית, אל תדאג לנו", אמרנו לו.

יורד משמים

הלכנו עד לסוף הרחוב ופנינו ימינה. שם יש גבעה קטנה עליה ספרא העשיר בונה את הבית.

ספרא הוא לא סתם עשיר, הוא גביר מיחד. הוא מתעסק בציור של שחר. יש לו שחר שעורים, שחר תמרים ועוד כמה סוגים. בפעמים הקודמות שבקרתי כאן בשבת, ראיתי שספרא הגביר קנה עליה לתורה בסכומי כסף גדולים. כפי שזכור לי היו אלה סכומים בזוזים ובדינרי זהב.

כבר מספר שנים ספרא בונה את הבית החדש שלו, אם אפשר לקרא לזה בית... זה ממש ארמון! מבחוץ אפשר לראות שזה בית ענק עם אולם כניסה גדול, הרבה חדרים שנה, ומסדרונות ארפים. גם בחצר שלו הוא משקיע הרבה. כנראה שהוא מתכנן לבנות כאן מזרקת מים גדולה, למרות שעדין לא התחילו לגדל את הצמחים בחצר.

"תגידי לי" פניתי לאלחנן, "כמה שנים בערך ספרא העשיר בונה את הבית שלו?", "נראה לי שכבר ארבע שנים", ענה אלחנן. "וכמה שנים, נראה לך, נשאר לו עד שהוא ישלים את הבניה?" "לפחות עוד שנתים-שנתיים וחצי".

"אז אם את הבית של ספרא לוקח בערך שש וחצי שנים לבנות, תאר לך כמה שנים יצטרכו לבנות את בית המקדש השלישי! לפי הנבואה המופיעה בנביא יחזקאל, בית המקדש השלישי הולך להיות בגוון גבוה ועצום לפחות מאה אמה גבה ההיכל, וכל הר הבית יהיה שלשת אלפים על שלשת אלפים אמה", שאלתי אותו.

"דוקא לא!" שמענו קול מאחורינו. שנינו הסתובבנו לאחור לבדק מיהו הדובר, היה זה המנונא, הבחור הנחמד שדברתי אתו קדם.

"אתה עדין פה, לא הלכת הביתה?" שאלתי אותו.

"כן, לאחר תפילת ערבית כשכל האנשים מתפזרים לבתיהם אני מנקה את בית הכנסת. אין זה דבר פשוט כלל, שהמקדש מעט בו שרתה השכינה ששרתה גם בבית המקדש יהיה מלכלך, צריך להקפיד על נקיון בית הכנסת. שמעתי שישנם יהודים, שמנקים את בית המקדש בזקנם!"

"ולמה אתה אומר שבית המקדש השלישי לא יהיה כזה גדול, הרי זה כתוב במפרש בספר יחזקאל?" שאלתי.

המנונא פרץ בצחוק, "לא אמרתי שבית המקדש לא יהיה גדול, חס וחלילה! התכונתי שלמרות שהוא יהיה גדול - בגינתו והקשרתו יהיו ברגע אחד".

"מה? איך זה יכול להיות?" קראנו שנינו בתמיהה.

"בית המקדש השלישי - בשונה מהבית הראשון והשני, הסביר המנונא, "לא יבנה בידי אדם, אלא ירד משמים. התרחשות זו יכולה לקרות בכל רגע, תמיד צריך להתכונן לכך, יתכן שברגע זה ממש יתגלה המלך המשיח, והמקדש ירד מן השמים".

קצת מגזים!?

הפתעתי מאוד לשמע את דבריו. תמיד חכיתי לרגע בו גדולי הדור יודיעו לנו שהולכים לכוון ירושלים לבנות את בית המקדש. אז, היינו מתכוננים כמו שצריך לבנות בית המקדש. אני פמובן הייתי ממשיך ללמוד תורה ללא הפסקה, כי אבא שלי אמר לי שלא מבטלים תינוקות של בית רבן בשביל בנין בית המקדש. אבל אני בטוח שזו חויה שונה ללמוד תורה בירושלים, כשבאותו רגע אבא שלי בונה עכשו את בית המקדש, ואחר כך עוד נוכל להקריב קרבנות כמו בספורים של סבא יצחק.

אבל עכשו, כשהוא מספר לי שבית המקדש ירד משמים, איך אדע על זה בכלל - עד שיגיעו שלוחים מירושלים לבבל להודיע שבית המקדש ירד משמים, ועד שאנחנו נסע לירושלים - בטח יעבר המון זמן... החלטתי לשתף את המנונא בהתלבטותי.

"איו לך מה לדאג", אמר לי המנונא, "דבר ראשון, הגאולה תלזה בהרבה נסים ונפלאות - בנוסף לירידת המקדש משמים, ברגע שהוא ירד משמים - כל העולם ידע על זה, ועננים יקחו את היהודים מכל העולם לארץ ישראל. ודבר שני - אני אחדש לך שבית המקדש לא ירד בירושלים!"

אני ואלחנן פערנו זוג עינים, מצפים לשמע מה בפיו של המנונא, איפה כבר יכול בית המקדש לרדת אם לא בירושלים?

"בית המקדש ירד משמים ב - ב י ת ר ב י נ ו ש ב ב ב ל!"

"מה? נראה לי שאתה מגזים קצת"... אמר אלחנן בדיוק את מה שאני חשבת.

"עם כל הכבוד לבית רבינו, שהוא תמורת המקדש שבירושלים, ושם שורה השכינה בזמן הגלות, ושהוא יתחבר ראשון לבית המקדש, אבל מכאן ועד להגיד שבית המקדש ירד משמים בבית רבינו שבבבל, זה נראה לי קצת הגזמה", חשבת לעצמי אבל התבישתי לשאל. היה נראה שהמנונא הוא תלמיד חכם והוא יודע מה שהוא מדבר, יש לו מקור בתורה על הדברים שהוא אומר.

הַמְנוּנָא לֹא הַשְּׂאִיר אוֹתָנוּ סְקָרְנִים לְזִמְנָא רַב: "אַתָּה זֹכֵר אֶת מֵאֲמַר חַז"ל שְׂאֲמַרְתִּי לְךָ קֹדֶם - כָּל מְקוֹם שֶׁגָּלוּ יִשְׂרָאֵל שְׁכִינָה עִמָּהֶם?" הַנְּהַנְתִּי בְּרֵאשִׁי וְהוּא הַמְּשִׁיךְ: "יֵשׁ הַמְּשִׁיךְ לְמֵאֲמַר חַז"ל זֶה - "וְיֹאף כְּשֶׁהֵם עֲתִידִים לִיגָאֵל שְׁכִינָה עִמָּהֶם" - זֹאת אוֹמַרְתָּ, שְׂכֻמוּ שֶׁהַשְּׁכִינָה עֲזָבָה אֶת בֵּית הַמְּקֻדָּשׁ וְהִלְכָה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְגָלוּת, כִּךְ בְּרַגְעַ שִׁישְׂרָאֵל יִתְחִילוּ לְחַזֵּר לְאַרְצָא יִשְׂרָאֵל, בְּאוֹתוֹ רַגְעַ הַשְּׁכִינָה תִּחְזֹר לְבֵית הַמְּקֻדָּשׁ מִהַמְּקוֹם הָאַחֲרוֹן בּוֹ שָׁהוּ יִשְׂרָאֵל בְּזִמְנָא הַגָּלוּת.

אם משיח היה בא לפני מספר דורות, בית המקדש היה יורד כאן, בבית הכנסת "שף ויתיב", ואם הוא היה בא כמה דורות אחר כך - זה היה בבית המדרש של עזרא הסופר, וכמה דורות אחר כך הוא היה יורד בבית הכנסת בהוצל, ובעזרת ה' כשמשית יבוא פעם, בית המקדש ירד בבית רבינו שבבבל שבפיר סורא - שהוא המקום האחרון בינתיים שבו בני ישראל נמצאים בגלות".

"זה מזכיר לי את מה שסבא יצחק אמר", פנה אלי אלחנן, "מה הוא אמר?" שאלתי תוך כדי שאני מנסה להעלות בראשי את דבריו בנושא, "הוא אמר, שגם חברי הסנהדרין שהיו במקדש גלו לעשר מקומות שונים, ובגאולה הם יחזרו קודם למקום האחרון בו הם היו ומשם הם ישובו לבית המקדש. אז ככה השכינה גלתה לכמה מקומות והיא תגאל מהמקום האחרון בו היתה, ומשם תשוב לירושלים". סים אלחנן את ההשואה המעניינת. תמיד אלחנן אוהב להשוות בין דברים, אצלו כל נושא קשור לשני, והפעם זה באמת דומה.

בַּחֲזָרָה לְאַרְץ

"אתם יודעים מאיזה פסוק לומדים את זה?" שאל המנונא, אנחנו כבר לא נסינו לענות על שאלותיו המעניינות, בקושינו ממנו שיענה בעצמו.

"כתוב בפסוק "ושב השם אלקיך את שבותך" - זוהי הנבואה על השבת בני ישראל מהשבי בגלות, אבל הלשון שבה משתמש הנביא לא מובנת - הוא היה צריך לומר לכאורה "והשיב השם אלקיך את שבותך" - שהשם ישיב אותנו, ואילו הלשון "ושב השם" מורה שהשם ישוב גם כן. ומכאן למדו חכמינו שהשכינה נמצאת אתנו בזמן הגלות, בבית רבינו שבבבל, ובזמן הגאולה השכינה שבה לבית המקדש יחד אתנו כשאנו שבים לארץ ישראל."

"הלואי שהגאולה תבוא בדור שלנו", חשבתי לעצמי, "כך בית רבינו שבסורא יהיה נעלה לא רק מכל בתי הכנסת הקנאים, אלא גם מכל ה"בתי רבינו" שבמשך הדורות, כי דוקא בבית רבינו שבדור שלנו יתגלה בית המקדש".

מאד נהניתי לדבר עם המנונא. הוא חדש לי הרבה דברים שלא ידעתי, הרבה דברים חדשים ומעניינים. מאד רציתי להמשיך לדבר אתו, אבל הזמן המאוחר לא אפשר לנו זאת.

הבטתי לעבר השמים השחרים. אלפי כוכבים נצצו למעלה. נסיתי לראות איפה בית המקדש השלישי מתחבא שם למעלה, איך הוא נראה בדיוק. שוב נפרדתי מהמנונא. חשתי שאתגעגע אליו. "חבל שהוא לא יכל לבוא אתנו לסורא, בדרך הוא היה מספר לנו המון דברים מעניינים", חשבתי לעצמי. המנונא הגיש לי את ידו, לחצתי אותה בחזק. "אולי כשאשלח מכתבים לסבא שלי עם יונת הדאר - אצטרף מכתב גם בשבילך, שנשמר על קשר", הצעתי לו. "בשמחה", ענה המנונא.

אני ואלחנן התחלנו לרוץ לכוון הבית של סבא. בדרך נזכרנו שעדיין לא התפללנו מעריב, אלחנן לקח אותי לבית הכנסת של המתמידים. המתמידים, לומדים תורה כל היום בהתמדה, ויש להם משמרות ללמוד התורה ללא הפסקה. כשמשמרת מסיימת ללמד - הם מתפללים ערבית.

לאחר התפלה מהרנו לבית של סבא. צריך עוד לארגן את התיקים, מחר אנחנו חוזרים לסורא. חבל שהבקור בבית של סבא הוא רק למשך יום וחצי, זה ממש קצת זמן להפגש אתו ועם אלחנן, ואנחנו כבר צריכים

לחזור. אני אצטרך לחכות לחדש תשרי, בו כל בני המשפחה
יבואו לסורא - להתפלל בחגים בבית הכנסת של רב -
בית רבינו שבבבל. אבל במחשבה שניה, בנדאי שעד ראש
השנה משיח כבר יבא ונתפלל כלנו עם כל היהודים מכל
העולם בבית המקדש.

המקדש שלנו

חברת הלימודים - מחנה נשיח - תשרי ע"ב

חֲסֵרִים לְסוּרָא / פֶּרֶק 3

אבא צוה על העבד הפנעני של סבא שירתם לנו את החמורים. הוא סדר עליהם את האכפים ואת נעלי הברזל בהן אנו מכניסים את הרגלים, וקושר את כל התיקים ונאדות המים לצדי החמור. בכל פעם שאנחנו חוזרים הביטה, סבא וסבתא נותנים לנו הפתעות. הפעם סבתא הביאה לנו עגולי דבלה. אני מאד אוהב עגולי דבלה - אלו תאנים מיבשות שסבתא מפזרת עליהם קמח ומחברת אותם יחד.

בדקנו שכל התיקים נמצאים ולא שכחנו שום דבר, ויצאנו לדרך. אני ובנימין אוהבים לרכב על החמור ליד אבא, ואחותי רבקה יושבת על החמור של אמא, שם אבא התקין אכף מיחד שאפשר לשבת עליו בשלוב רגלים.

את הדרך בחזרה לסורא אני לא כל כך אוהב, כי הדרך מאד מעיפת. לכן אבא תמיד מספר לנו ספורים מענינים, ולפעמים הוא עוצר מעל הר גבוה ומראה לנו את הנוף או לוקח אותנו לכל מיני מקומות מענינים.

"בשביל הקרוב, ליד עצי הזית, פנו ימינה", פנה אלינו אבא לאחר כבדת דרך ארכה. "זו לא הדרך בה אנו עוברים תמיד, בדרך כלל אנו ממשיכים ישר ופונים ימינה רק ליד בית הבד!", התפלאה אמא.

"היום רציתי לקחת אתכם למעין..." הודיע אבא בחגיגיות, "יש!!! צעקתי. אני מאד אוהב לבקר במעינות. כל פעם שאנחנו הולכים למעין, אני ובנימין נכנסים למים ומתזים אחד על השני עד שנגמרים לנו הכחות.

רק בזכות רבינו

פנינו ימינה, לשביל שהוביל אותנו במדרון היורד מהר, וכעבר כמה רגעים הגענו ליד המעין. אבא קושר את החמורים לעצים, ושם לפניהם כמות של חציר.

אמא הוציאה תפוחי אדמה וביצים מאחד התיקים, התישבנו על מחצלות קש מתחת עץ האקליפטוס שנתן את צלו הגדול על שפת המעין המפכפך והתחלנו לאכל. "נו, איך היה אצל סבא, נהניתם?" שאלה אמא. "בטח

שְׁנֵהֲנִינוּ! צַעְקוּ יַחַד כָּל הַיְלָדִים.

"אני הכי אהבתי לשחק עם התרנגולות שבחצר של סבתא", אמרה רבקה אחותי הקטנה. "ואני הכי נהניתי לשחק עם מתנה, בן הדוד ממחוזא", הכריז בנימין.

"ממה אתה הכי נהנית?" שאל אותי אבא. "אני נהנית מהכל", אמרתי, "גם לפגש את סבא וסבתא, גם את הדודים, וכמובן את אלחנן, אבל הדבר שאני הכי נהנה - זה לחזור לסורא", סימתי, וראיתי שאמא קצת מתפלאה.

"בכל פעם שאנחנו מגיעים לסבא, אתה רוצה להשאר עוד ולא לחזור, מה קרה הפעם שאתה נהנה לחזור?" בטא אבא את פליאת כלם. "גם עכשו הייתי מאד רוצה להשאר. אבל אני יודע, שבסורא מחכה לנו משהו חשוב מאד שאין בנהרדעא".

"מהו הדבר החשוב שיש בסורא?" שאל אותי בנימין. "בסורא יש את בית רבינו שבבבל", עניתי, ומיד התחלתי למנות את כל מעלותיו של בית רבינו שכבר למדתי בנהרדעא.

"יש עוד מעלה לבית רבינו", התערב פתאום אבא, "אתה מניח רק מעלות שקשורות לבית הכנסת. אבל יש מעלה עקרית שקשורה למי שלומד ומתפלל בבית הכנסת - רבינו שבבבל", שרק בזכותו יש סבה שהשכינה תשרה בבית הכנסת שלו ושבית המקדש ירד שם משמים".

"נו, כבר אמרתי את זה - בגלל שרבינו מפרסם את התורה לכל היהודים, ובזמן הגלות השם אוהב מקום שמפרסם תורה יותר מכל שאר המקומות", טענתי.

"זה שרבינו מפרסם את התורה משם", אמר אבא, "זו מעלה של המקום ולא של רבינו. אבל המעלה העקרית של המקום היא עצם זה שרבינו נמצא שם".

המקדש שלנו

חובת הלימודים - מונה משיח - תשרי ע"ב

"אָפּלוּ בַּיִת הַכְּנֶסֶת "שֶׁף וַיְתִיב" - שֶׁהִשְׁכִּינָה שְׂרָתָהּ בּוֹ זֶה גַם בְּגִלְל שְׂרַבִּינוּ
הָיָה נוֹהֵג לְהִתְפַּלֵּל שָׁם", גְּלָה לָנוּ אָבֵא.

אָבֵא מְזַג לָנוּ מִזְנַד הַמַּיִם לְכוֹסוֹת חֶרֶס קְטַנּוֹת וְהִסְבִּיר: "הִסְבָּה שֶׁהִקְב"ה
רוֹצֵה שִׁיְהִיָּה בַּיִת מְקֻדָּשׁ, הִיא, שֶׁהִקְב"ה רוֹצֵה לְשָׂרוֹת בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל".

"מָה הַקָּשֶׁר לְבַיִת הַמְּקֻדָּשׁ דּוֹקָא?" שָׁאַל בְּנֵימִין. "בְּבַיִת הַמְּקֻדָּשׁ הָיוּ
מִתְאַסְּפִים כָּל הַיְהוּדִים מִכָּל הָעוֹלָם, וְלָכֵן שָׁם הִתְגַּלְתָּה כָּל הַשְׁכִּינָה. אָבֵל
הַיּוֹם, שֶׁבָּכַל בַּיִת כְּנֶסֶת מִתְאַסְּפִים מֵעַט יְהוּדִים, בְּתֵי הַכְּנֶסֶת נִקְרָאִים
"מְקֻדָּשׁ מֵעַט" שָׁבוּ שׂוֹרָה רַק חֵלֶק מִהִשְׁכִּינָה".

"אָבֵל אָבֵא, גַם בְּבַיִת רַבִּינוּ לֹא מִתְאַסְּפִים כָּל הַיְהוּדִים, אִז לָמָּה הוּא הַמְּקוֹם
הַעִיקָרִי שֶׁתְּמוֹרֵת בַּיִת הַמְּקֻדָּשׁ?" שָׁאַלְתִּי.

"זוֹ בְּדִיוֹק הַנִּקְדָּה", הִסְבִּיר אָבֵא, "בְּתוֹרָה אָנוּ מוֹצְאִים פְּסוּקִים שְׁמַדְבָּרִים
עַל מֹשֶׁה וְעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמִצִּיאוֹת אַחַת, כְּמוֹ הָרֹאשׁ שֶׁל הַגּוֹף שֶׁמְנַהֵיג
אֶת כָּל הָאֵיבָרִים וּמִשְׁפִּיעַ לָהֶם חַיּוּת, כִּד נָשִׂיא הַדּוֹר הוּא הָרֹאשׁ שֶׁל כָּל
הַיְהוּדִים, הוּא מְנַהֵיג אוֹתָם, מִשְׁפִּיעַ לָהֶם חַיּוּת, וְנִשְׁמָתוֹ שֶׁל נָשִׂיא הַדּוֹר
כּוֹלֶלֶת אֶת נִשְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּאוֹתוֹ הַדּוֹר.

לָכֵן, בַּיִת הַכְּנֶסֶת שֶׁל רַבִּינוּ - הוּא בַּיִת הַכְּנֶסֶת שֶׁל כָּל עַם יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן,
כְּלֹלֹת הַשְׁכִּינָה שֶׁהִיָּתָה בְּבַיִת הַמְּקֻדָּשׁ - שׂוֹרָה הַיּוֹם בְּבַיִת רַבִּינוּ, וּמִמֶּנּוּ
נִמְשַׁכֵּת הַשְׁכִּינָה גַם לְשָׂר אֲבֵתֵי הַכְּנֶסֶת".

בְּנֵימִין אָחִי תָמִיד אוֹהֵב לוֹמַר אֶת מָה שֶׁהוּא לְמַד בְּמִתְיבְתָא, גַם הַפַּעַם
הוּא לֹא וְתָר עַל זֶה: "אָבֵא", אָמַר בְּנֵימִין, "בְּאַמֶּת בְּבַיִת רַבִּינוּ מִתְאַסְּפִים
הַמּוֹן יְהוּדִים בְּמִשְׁנַח הַשָּׁנָה וּבְעֶקֶר בְּחָגִים. כְּמוֹ שֶׁהָרֹאשׁ מִתְיבְתָא אָמַר לָנוּ,
שְׁכֻמוּ שְׁבִיִּת הַמְּקֻדָּשׁ נִקְרָא "תְּלִפּוּת" כִּי הוּא "תֵּל" שֶׁה"פּוּת" שֶׁל כָּל
הַיְהוּדִים פּוֹנִים אֵלָיו לְהִתְפַּלֵּל לְקַב"ה, כִּן לְבַיִת רַבִּינוּ כָּל הַיְהוּדִים פּוֹנִים
לְהִתְפַּלֵּל".

אָמַר חֵלֶקָה לְכָל יֶלֶד שְׁתֵּי תָאֲנִים מֵעִגּוֹל הַדְּבִילָה. אָכְלָנוּ אוֹתוֹ בְּתַאבוֹן
וּבְרַכְנוּ בְּרַכָּה אַחְרוּנָה. הַפַּעַם, אָמַר לָנוּ אָבֵא, רַק נִשְׁכָּשֶׁךְ אֶת הַרְגְּלִים בְּמַיִם
וְלֹא נִכְנָס לְשַׁחַק, כִּי אָנוּ מְמַהֲרִים לְהַמְשֵׁךְ הַדְּרָךְ. טַפְסָנוּ שׁוֹב עַל הַחֲמוּרִים
וְעֵלֵינוּ בְּמַעְלָה הָהָר.

בְּאִמְצַע הַדֶּרֶךְ הַבְּחִנוֹ שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ כָּבַר קְרוּבָה מְאֹד לְמַעַרְב.
אָבָא אָמַר שְׁכַנְרָאָה לֹא נִסְפִיק לְהִגִּיעַ עוֹד הַיּוֹם לְסוּרָא.
נַעֲצַר לְהִתְפַּלֵּל מִנְחָה, וְכַנְרָאָה שְׁנִלּוֹן הַלֵּילָה בְּאַכְסִנְיָא שֶׁל
הַכֶּפֶר מְתָא מְחַסֵּיא הַקְּרוֹב לְעִיר סוּרָא.

הַמּוֹלָה בַּכֶּפֶר

הִגְעֵנוּ לְשַׁעְרֵי הַכֶּפֶר. בְּדֶרֶךְ כָּלֵל זֶהוּ כֶּפֶר רְגוּעַ וְשֶׁקֶט, גְּרִים
בוֹ אֲנָשִׁים שְׁלוֹיִם וְנִנּוּחִים, רוּבָם עוֹבְדִים אֶת הַשְּׂדוּת שְׁלָהֶם
בְּעֶצְמָם וְשׁוֹלְחִים אֶת הַיְבוּל לְעִיר סוּרָא. מְסַפֵּר פְּעָמִים
בְּקִשׁוֹ אֲנָשִׁי הַכֶּפֶר מֵאָבָא שְׁלִי לְבַדֵּק לָהֶם אֶת הַמְזוּזוֹת אוֹ
לְכַתֵּב תְּפִלִּין לְיְלָדִים לְקִרְאת הַבֵּר מְצוּהָ, וְלַפְעָמִים כְּשֶׁאָבָא
הָיָה מְגִיעַ לַכֶּפֶר, הוּא הָיָה לוֹקַח אוֹתִי אִתּוֹ וְהֵינּוּ יִשְׁנִים
בְּאַכְסִנְיָא הַמְּקוּמִית עַד שֶׁאָבָא יִסִּים לְבַדֵּק וּלְתַקֵּן אֶת
הַמְזוּזוֹת. בְּדֶרֶךְ כָּלֵל הָאֲכְסִנְיָא רִיקָה יַחֲסִית, אִף פְּעַם לֹא
רְאִיתִי שְׂכַל הַחֲדָרִים מְאֻכְלָסִים בְּאֲנָשִׁים. אָבֵל הַפְּעַם זֶה
הָיָה שׁוֹנָה.

בְּחֶצֶר הַמְּלוֹן רְאִינוּ הַמְּלָה גְּדוּלָה. קְבוּצוֹת גְּדוּלוֹת שֶׁל
אֲנָשִׁים עֲמָדוֹ שֶׁם וּפְרָקוֹ אֶת חֲמוּרֵיהֶם אוֹ עֲסָקוֹ בְּהַתְּאַרְגְּנוּת
שׁוֹנוֹת. הִגְעֵנוּ עִם הַחֲמוּרִים לְחֲנִיּוֹן שָׁבוּ קוֹשְׁרִים אוֹתָם
לְמִשְׁךְ הַלֵּילָה, אָבָא יָרַד מֵהַחֲמוּר וּפָנָה לְעֵבֶר הַכְּנִיסָה.

"חֲכוּ פֹה כְּמָה רְגָעִים. תִּכְף אֲשׁוּב וְאוֹדִיעַ לָכֶם בְּאִיזָה חֶדֶר
נִישׁוֹ", אָמַר אָבָא תוֹךְ כְּדֵי שֶׁהוּא מֵתְקַדֵּם לְכוּוֹן הַמְּלוֹן.
נִשְׁאַרְנוּ לְשִׁבְתַּת עַל הַחֲמוּרִים, אֲךָ כְּעֵבֶר זְמַן, כְּשֶׁרְאִינוּ שֶׁאָבָא
לֹא חוֹזֵר, אֲמָרָה לָנוּ אֲמָא שְׁבִינְתִים גֵּרַד וְנִחְפָה בְּלוּבֵי שֶׁל
הָאֲכְסִנְיָא. לְאַחַר שִׁירְדְּנוּ מֵהַחֲמוּרִים רְאִינוּ אֶת אָבָא יוֹצֵא
מִפֶּתַח הַמְּלוֹן בְּפָנִים מְאֻכְזָבוֹת.

"כָּל הַמְּקוֹם מְאֻכְלָס בְּאֲנָשִׁים, לֹא נוֹתֵר חֶדֶר עִם מִטּוֹת
בְּשִׁבִיל כְּלָנוּ" אָמַר אָבָא בְּצַעַר. "אוּלַי תִּצְיַע לָהֶם, שְׁנִישׁוּ
כְּלָנוּ בְּחֶדֶר אַחַד, וְאִם צְרִיךְ חֵלֶק מֵהֵילָדִים יִשְׁנוּ עִם מַחְצָלָת
עַל הַרְצָפָה" הִצְיַעָה אֲמָא.

הַמְּקַדָּשׁ שֶׁלָנוּ

חֹבֶרֶת הַלְיִמּוּדִים - מִתְּחֵה נִשְׁיָח - תִּשְׁרִי"ב

אני ובנימיזן הסתכלנו אחד על השני. ידענו שיתכן שאחד מאתנו יצטרך לותר על המטה, אבל החלטתי לא לריב אתו. אבא ואמא מספיק עיפים כדאי לי לותר לו. 'אולי בזכות זה נזפה שבית המקדש ירד משמים' חשבתי לעצמי. בינתיים אבא הלך לברר מהו החדר שלנו, כשהוא חזר התברר שאחי יצטרכו לישן על הרצפה בחדר ואילו לי לא נשאר מקום גם על הרצפה ואני אצטרך לישן על גבי תנור האבן הגדול שהיה בלובי של המלון. בתחלה קצת נעלבתי, 'למה נוקא אני צריך להפסיד?' חשבתי לעצמי, אבל במחשבה שנייה חשבתי שזו חויה שאין כמוה. הרבה פעמים יצא לי לישן כאן על מטה במלון ואף פעם לא ישנתי על התנור. בטח יהיה לי חם וטוב הלילה.

כלם נשכבו לישן בחדר. אמא נתנה לי עוד תאנה לפני השנה, אמרתי קריאת שמע, מלאתי ספל מים לנטילה בבקר וטפסתי אל מרומי התנור, שם נשכבתי והתענגתי על החום הנעים.

דמיון פורה

לא הצלחתי להרדם. חשבתי על כל מה ששמעתי בבית של סבא. בדמיוני ראיתי את הסנהדרין בבית המקדש לומדים תורה ומתנפחים על פסק ההלכה, כמו שראיתי אז בבית המדרש אליו סבא לקח אותי. הרגשתי שהשכינה שורה שם, הכל טוב ורגוע. ופתאום, משום מקום צץ לו טיטוס הרשע עם חנית בידו ואחריו רבבות חילים נכנסים למקדש, הורסים אותו ומעלים אותו באש. היהודים גולים מארץ ישראל לבבל, משפלים וכואבים, ויחד אתם יורדת לבבל גם השכינה. הרב של כל היהודים בונה בית כנסת בבבל והשכינה שורה שם. כעבר שנים, כשהוא נפטר, השכינה עוברת למקום אחר עד שבסוף היא מגיעה לעיר סורא. לפתע נשמעת תקיעת שופר רמה, אור בהק מאיר בשמים, כל היהודים מכל העולם מסתכלים כלפי מעלה, ואז, בית המקדש השלישי, בנין גדול ומפאך, יורד משמים בלהבות אש, הוא מתחבר לבית רבינו שבבבל - הבית של רב בסורא, ומשם במהירות הם עוברים לירושלים, יחד עם כל בתי הכנסת שמעופפים באויר מכל העולם לעבר ירושלים. עננים לבנים וצחורים אוספים את כל היהודים מכל העולם, וגם הם ממהרים לכוון ירושלים...

"ר' יהושע בן לוי לא אמר את זה!" שמעתי לפתע קול מלובי המלון. חבל, יכלתי להמשיך לצייר בראשי את הגאולה, אבל הקול הזה הקיץ אותי מחלומותי. הרמתי את הראש והבטתי לעבר הלובי. היתה דממה מחלטת. שמעתי רק את קולו של צרצר שהסתובב באזור, אך כעבר רגע שמעתי שוב את הקול, היה זה קול צעיר של מישהו שיושב ולומד תורה. ירדתי מעל התנור והתקרבתי למקום הלמוד. ישבו שם שני בחורים שזקן קטן עטר את פניהם. הם היו שקועים בלמוד ולא רציתי להפריע להם. התקרבתי לאט ובשקט, אבל אחד מהם שם לב אלי וקרא לי להתקרב.

נגשתי קצת בהסנות, הם שאלו אותי לשמי ועניתי להם, הם ספרו לי שהם לומדים תורה בעיר פומפדיתא והם נוסעים לסורא עם כל תלמידי הישיבה לכבוד ה'ירחי כלה' שמתקיימים בשבועות הקרובים. זוהי הסבה שהמלון היה מאכלס הפעם באפן מיוחד.

לא היה צורך להסביר לי מהם 'ירחי כלה'. כל ילד בסורא ידע היטב, שפעמים בשנה, בתקופת הקיץ ובתקופת החורף, מתכנסים כל חכמי ישראל ותלמידי החכמים לבית מדרשו של רב בסורא, ועוסקים שם בלמוד תורה ובדיונים הלכתיים שנוגעים לצרכי הצבור. העיר מתמלאת אז במאות תלמידי חכמים, וקול התורה נשמע בכל פנה.

פגישה עם משיח

"מה אתם לומדים?" שאלתי.

"דברי תורה שאמר רבי יהושע בן לוי" ענה לי המבגר מביניהם.

"רבי יהושע בן לוי? מי זה?" שאלתי בסקרנות. "אם יש לך כח לשבת אתנו ולהקשיב, אני מוכן לספר לך" אמר הבחור הצעיר.

ראיתי שלא אוכל להרדם בזמן הקרוב, אז הסכמתי לשמע את ספורו של ר' יהושע בן לוי. התישבתי על כסא ליד שני הבחורים והקשבתי לספור.

"רבי יהושע בן לוי הוא אמורא שחי היום בדרום ארץ הקדש בעיר לוד. פעמים רבות הוא זוכה שאליהו הנביא מתגלה אליו ולומד אתו סתרי תורה. באחת הפעמים שאליהו נגלה אליו, בקש ממנו ר' יהושע שיגלה לו מתי יהיה זמן ביאת המשיח, ואליהו הנביא ענה לו שילך לשאל את המשיח בעצמו.

אליהו גם הסביר לו כיצד ימצא את המשיח. המשיח יושב בפתח העיר רומי, במקום בו יושבים העניים, והוא יושב יחד עם עוד הרבה עניים שכלם סובלים מפצעים בגופם. אליהו נתן לו גם סימן לזהוי המשיח. הוא גלה לו שכל המצרעים מורידים את כל התחבושות מעל הפצעים שלהם, מנקים ומטפלים בפצעים, ואז חובשים את הכל בחזרה. אבל מלך המשיח, היות והוא משתוקק לגאל את עם ישראל, הוא קושר בכל פעם

רק תחבשת אחת, כְּדֵי שְׂאֵם הַשֵּׁם יִבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ לְלַכֵּת לְגֹאֵל
אֶת עַם יִשְׂרָאֵל הוּא לֹא יִצְטָרֵךְ לְהִתְעַכֵּב בְּכַדֵי לְסוּיִם לְקִשׁוֹר
אֶת כָּל הַתְּחַבּוּשׁוֹת וְיִוְכַל לְבֹא מִיָּד.

ר' יְהוֹשֻׁעַ לֹא הִתְמַהֵמָה וְהֵלֵךְ לְפִתַח הָעִיר רוּמִי. הוּא פָּגַשׁ
שָׁם אֶת הַמְּוֹשִׁיחַ עַל פִּי הַסִּימָנִים שֶׁקִּבַּל, וְשָׁאַל אוֹתוֹ מִתִּי
הוּא כִּבְרַי יָבֵא. עֲנָה לוֹ הַמְּוֹשִׁיחַ: "הַיּוֹם". שָׂמַח רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
שֶׁמָּחָה גְדוּלָּה וְחִזָּר לְעִירוֹ.

לְמַחֲרָתָּה, כְּאֲשֶׁר הוּא רָאָה שֶׁמְּוֹשִׁיחַ לֹא הִגִּיעַ, הוּא שָׂטַח אֶת
פְּלִיאָתוֹ לְפָנָי אֲלֵיהוֹ הַנְּבִיא. וְאַתָּה יוֹדֵעַ מַה אֲלֵיהוֹ עֲנָה לוֹ?
סוּיִם הַבְּחוּר בְּשִׂאלָהָ.

"לֹא, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ" עָנִיתִי.

"אֲלֵיהוֹ עֲנָה לוֹ, שֶׁמְּוֹשִׁיחַ הִתְכַּוֵּן לְפִסּוּק "הַיּוֹם - אִם בְּקוּלוֹ
תִּשְׁמָעוּ", כְּלוּמַר שֶׁמְּוֹשִׁיחַ יָכַל לְבֹא בְּכָל יוֹם אִם רַק נִשְׁמָע
בְּקוּלוֹ שֶׁל הַקֵּב"ה". סוּיִם הַבְּחוּר אֶת סְפוּרוֹ הַמְּרַתֵּק.

"גַּם אֲנִי רוֹצֵה לְרְאוֹת אֶת מְוֹשִׁיחַ. חֲבַל שֶׁאֲנִי לֹא יָכַל לְנִסּוֹעַ
לְפִתַח שֶׁל רוּמִי לְרְאוֹת אוֹתוֹ", אָמַרְתִּי קִצֵּת בְּעֵצָב.

הַבְּחוּר הַמְּבַגֵּר, שֶׁאֲגַב אֶמַר לִי שֶׁשְׂמֹו אוֹשְׁעִיָּא, הַנִּמְיָךְ אֶת
קוּלוֹ וְאָמַר בְּקוּל צוּפֵן סוּד "אַתָּה בְּאַמַּת יָכַל לְרְאוֹת אֶת
מְוֹשִׁיחַ! סַע לְסוּרָא וְתִרְאֵה אוֹתוֹ שָׁם".

"מַה? הַמְּוֹשִׁיחַ נִמְצָא בְּסוּרָא? אֲנִי חָיִב לְרְאוֹת אוֹתוֹ", קִפְצָתִי
בְּשִׂמְחָה. כִּמָּה הַפְּתָעוֹת יְכוּלוֹת לִהְיוֹת בְּיוֹם אֶחָד, רַק גְּלִיתִי
שֶׁבְּעִיר שְׁלִי נִמְצָא בֵּית הַמְּקַדָּשׁ שֶׁל זְמַנְנוּ, וְכִבְרַי אֲנִי מִגְּלָה
שֶׁשָׁם נִמְצָא מְוֹשִׁיחַ בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֵצָמוֹ!

נְשִׂיא הַדּוֹר הוּא הַמְּוֹשִׁיחַ

"בְּכָל דּוֹר", הַמְּוֹשִׁיחַ הַבְּחוּר, "כִּבְרַי מִהֶרְגַע הַרְאֵשׁוֹן שֶׁנִּחְרַב
בֵּית הַמְּקַדָּשׁ, יֵשׁ צְדִיק אֶחָד שֶׁרְאוּי לִהְיוֹת הַמְּוֹשִׁיחַ אֲבָל לֹא
בְּטוֹחַ שֶׁהוּא בְּאַמַּת יִגְאֵל אֶת עַם יִשְׂרָאֵל. רַק אִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

שְׁבִדוֹר שְׁלוֹ יִזְכּוּ וַיְהִיו רְאוּיִים לְגִאָּה - הוּא יִגָּאֵל אוֹתָם. הַשֵּׁם יִתְגַּלֶּה אֵלָיו וְיִוְרָה לוֹ לְלֶכֶת וּלְגָאֵל אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִהַגְלוֹת. הַצַּדִּיק הַזֶּה הוּא נָשִׂיא הַדּוֹר, וּבְכָל דּוֹר חֲכָמִים מְשַׁעְרִים מִיָּהוּ. אַחַד מֵאֵלֶּה שֶׁהִיוּ רְאוּיִים לְהִיּוֹת מְשִׁיחַ, הִיָּה אוֹתוֹ צַדִּיק מִפְתָּחַה שֶׁל רוֹמִי, אֲבָל הַיּוֹם הַמְּשִׁיחַ הוּא...”

”הַמְּשִׁיחַ הוּא רַב - רַבֵּינוּ שְׁבַבְבֵּל, כִּי הוּא נָשִׂיא הַדּוֹר!” קְרָאתִי בְּהַתְרַגְּשׁוֹת, כְּאֵלּוֹ מְצֵאתִי אוֹצֵר גְּדוֹל שֶׁל יְהוֹמִים.

”נִכּוֹן מְאֹד” אִשֶּׁר הִבְחֹר אֶת דְּבָרֵי וְשֵׁאל: ”וְאֵתָּה יוֹדֵעַ כִּי־צַד יוֹדְעִים שְׁדוֹקָא נָשִׂיא הַדּוֹר הוּא הַמְּשִׁיחַ?” גְּעַנְעַתִּי בְּרֵאשִׁי לְשִׁלְיָה, וְהוּא הַסְּבִיר לִי: ”רַב אָמַר עַל רַבֵּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא, שֶׁהָיָה נָשִׂיא הַדּוֹר, שֶׁהוּא הִיָּה הַמְּשִׁיחַ שֶׁל הַדּוֹר שְׁלוֹ, וּמִכָּאֵן אָנוּ לוֹמְדִים שְׁבַכְל דּוֹר, נָשִׂיא הַדּוֹר הוּא הַמְּשִׁיחַ. וְדָבָר נוֹסֵף: כְּשֶׁצַּדִּיק אוֹמֵר מִשְׁהוּ עַל צַדִּיק אַחֵר, הוּא פּוֹסֵק אֶת זֶה גַּם עַל עֲצָמוֹ, וּבְמִילָא רַב פֶּסֶק עַל עֲצָמוֹ שֶׁהוּא הַמְּשִׁיחַ, בְּנוֹסֵף לְכַךְ שֶׁרַב הוּא נָשִׂיא הַדּוֹר הַיּוֹם.”

”לְמַדְתִּי בְּמַתִּיבְתָא מִשְׁהוּ דוֹמָה”, אֲמַרְתִּי לוֹ, ”לְמַדְתִּי, שְׁכַשְׁאָדָם רוֹאָה מַעֲשֵׂה לֹא טוֹב בְּחִבְרוֹ, וְהוּא חוֹשֵׁב שְׁמַגִּיעַ לוֹ עֵנֶשׁ מִסִּים, בְּמִילָא הוּא פּוֹסֵק עַל עֲצָמוֹ שֶׁגַּם לוֹ מַגִּיעַ אוֹתוֹ הָעֵנֶשׁ אִם יַעֲשֶׂה אֶת הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה, אִזּוֹ בְּטוֹחַ שְׁכַכָּה זֶה גַּם לְצַד הַשְּׂנִי, לְצַד הַטוֹב, שְׁכַשְׁצַדִּיק פּוֹסֵק עַל הַשְּׂנִי דָּבָר טוֹב הוּא פּוֹסֵק אֶת זֶה גַּם עַל עֲצָמוֹ.”

נִזְכַּרְתִּי בְּאֶחִי בְּנֵימִיו, שְׁאוּהֵב לְדַמּוֹת וּלְקוֹשֵׁר בֵּין דְּבָרִים, בְּפַעַם הַזֹּאת גַּם אֲנִי הִצְלַחְתִּי. אוֹלַי זֶה מִשְׁהוּ מְשַׁפְּחָתִי אֲצַלְנוּ לְקוֹשֵׁר בֵּין דְּבָרִים, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ.

מְכִינִים אֶת הָעוֹלָם לְגֵאוּלָּה

נֵר הַחֲלָב שְׁעַמַד עַל הַשְּׁלַחַן הַחַל לְהַשְׁמִיעַ קוֹלוֹת דְּעִיכָה, הַשְּׁלֵהֶבֶת הַחֲלָה לְהַתְנַעֲנַע בְּחִזְקָה, עַד שְׁכַבְתָּהּ וּפֶס דְּקִיק שֶׁל עֶשֶׂן הַחַל לְהַתְמַר כְּלָפִי מַעֲלָה. הַשְּׁתַּעֲלֵתִי קְלוֹת, חוֹשֵׁךְ מִחֻלְט שָׁרַר בְּלוּבֵי הַמְּלוּן. אַחַד הַבְּחוּרִים הוֹצִיא נֵר נוֹסֵף מִתִּיקוֹ, הוּא הַקִּישׁ בְּשֵׁתִי אֲבִנִי בְּזֵלֶת מְסַפֵּר פְּעָמִים עַד שֶׁיִּצָּא נִיצוּץ שֶׁל אֵשׁ, אֵתוֹ הוּא הַדְּלִיק אֶת הַנֵּר. הַיִּיתִי קָצֵת עֵיף וּפְהֵקוֹתִי בְּשִׁקֵּט.

"אבא שלי אמר לי, שְנִשֵּׂא הַדּוֹר כּוֹלָל בְּנִשְׁמָתוֹ אֶת כָּל נִשְׁמוֹת הַדּוֹר, וְלִכֵּן הִשְׁכִּינָה נִמְצָאת בְּבֵיתוֹ, וּמִשָּׁם הִיא נִמְשָׁכֶת לְכָל בְּתֵי הַכְּנֻסֹת שֶׁבְּכָל הָעוֹלָם", נְסִיתִי לְהַפְגִּין קֶצֶת מֵהִידַע שְׁלִי.

"יִשְׁנֶה עוֹד מַעֲלָה מְרֻכְזִית בְּבֵית רַבֵּינוּ" אָמַר חָמָא, הַבְּחוּר הַצָּעִיר, "הַמַּעֲלָה הַזֹּאת הִיא דְּוָקָא מִכִּינּוֹן שְׁבִית רַבֵּינוּ, שֶׁהוּא הַמְּשִׁיחַ, נִמְצָא בְּחוּץ לְאַרְצָא. דְּוָקָא מִכָּאן נִשֵּׂא הַדּוֹר יְכוֹל לְהַכִּין אֶת כָּל הָעוֹלָם לְגַאֲלָה כִּי הוּא מְשַׁפֵּיעַ גַּם בְּחוּץ לְאַרְצָא חַיּוֹת שֶׁל קֹדֶשֶׁת.

"מִבֵּית רַבֵּינוּ נִתְּנִים כַּחוֹת לְהַאִיר אֶת חוּץ לְאַרְצָא וְלַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ מְקוֹם קְדוּשָׁה כְּמוֹ אַרְצָא יִשְׂרָאֵל, עַל יְדֵי זֶה שֶׁשְׁכַּבּוּנֵים בֵּית כְּנֻסֹת בְּכָל אַרְצָא וְאַרְצָא, נִמְשָׁכֶת קֹדֶשֶׁת מִבֵּית רַבֵּינוּ לְאוֹתוֹ בֵּית כְּנֻסֹת, וּמִשָּׁם לְכָל אוֹתָהּ אַרְצָא. וְכַשְּׁבַנִי יִשְׂרָאֵל יִסִּימוּ לְהַאִיר וְלְהַכִּין אֶת כָּל הָעוֹלָם - תְּבֵא הַגְּאֲלָה, וְאִז הַקֹּדֶשֶׁת שֶׁל אַרְצָא יִשְׂרָאֵל תִּתְּפֹשֵׁט בְּכָל הָאַרְצוֹת שֶׁכָּבֵר יְהִי מוֹאֲרוֹת וּמוֹכְנוֹת לְקֹדֶשֶׁת הַזֶּה, וְלִכֵּן כְּתוּב: "עֲתִידָה אַרְצָא יִשְׂרָאֵל שֶׁתִּתְּפֹשֵׁט בְּכָל הָאַרְצוֹת".

חָמָא נִשָּׂם נְשִׁימָה אַרְכָּה וְהַמְּשִׁיחַ: "מִכִּינּוֹן שֶׁעָקַר עֵינֵינוּ שֶׁל בֵּית רַבֵּינוּ שֶׁבְּבָבֶל זֶה לְהַכִּין אֶת הָעוֹלָם לְגַאֲלָה, לְקַבֵּץ אֶת כָּל בְּתֵי הַכְּנֻסֹת וּלְקַבְּעָם בְּאַרְצָא יִשְׂרָאֵל מִחֻבְרִים לְבֵית הַמִּקְדָּשׁ, זֶה עוֹד סִבָּה שֶׁדְּוָקָא בּוֹ יִתְּגַלֶּה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּמִשָּׁם הוּא יִשׁוּב בְּיַחַד אֶתוֹ לִירוּשָׁלַיִם", סִיַּם אֶת דְּבָרָיו.

הַבְּטָתִי מַעֲבָר לְחִלּוֹנוֹת הַזְּכוּכִית הַגְּדוֹלִים, וְרָאִיתִי אוֹר חֲלָשׁ בּוֹקֵעַ מֵאַחֲרוֹרֵי אֶחָד הַהָרִים. תְּרַנְגוּל שֶׁהָיָה בְּחֶצֶר הַמְּלוּחַ הַחֹל לְקָרָא בְּקוֹל. "הַנּוֹתָן לְשִׁכּוּי בֵּינָה לְהַבְּחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לַיְלָה" בְּרַכְתִּי. הַעֲיֻפּוֹת גְּבֵרָה עָלִי. רַבּוּי הַלְמוּד בַּיּוֹמִים הָאַחֲרוֹנִים עַל הַמִּקְדָּשׁ שֶׁלָּנוּ בְּזִמְנוֹ הַגְּלוּת וְעַל מַלְךְ הַמְּשִׁיחַ, קֶצֶת עֵיפוֹ אוֹתִי. הַרְכַּנְתִּי אֶת רֹאשִׁי עַל יְדֵי וְנִרְדַּמְתִּי, כְּשֶׁחִיזַח מֵאַשְׁרֵי נְסוּךְ עַל פָּנָי. שֶׁמַּחְתִּי שְׂאֵנִי לַפְּעָמִים מִתְּפַלֵּל בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ יַחַד עִם מַלְךְ הַמְּשִׁיחַ שֶׁלָּנוּ.

חוברת הלימודים - מרתה משיח - תשרי ע"ב

המקדש שלנו

חֹרֵי אֵיזֶה אוֹיֵט אַ סַךְ פֿי'

תּשׁרִי ה'תּשׁע"ב, בֵּית מִשִּׁיחַ 770, בְּרוֹקְלִין נְיוּ יוֹרְק.

"הִרְכַּנְתִּי אֶת רֵאשִׁי עַל יְדֵי וְנִרְדַּמְתִּי, כִּשְׁחִינֵךְ מֵאֲשֶׁר נֶסוּךְ עַל פְּנֵי. שְׂמַחְתִּי שְׂאֵנִי לְפַעֲמִים מִתְפַּלֵּל בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ יַחַד עִם מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ שְׁלֹנוֹ". הַמִּפְקָד זְלַמֵּן סָגֵר אֶת חוֹבֶרֶת הַלְמוּדִים הַמְעַנִּינֵת שֶׁהִפִּיק מִשֶּׁרֶד הַלְמוּדִים הַשָּׁנָה וּפְנָה אֵלָינוּ.

הַמִּפְקָד זְלַמֵּן הוּא לֹא סֵתֵם מִפְקָד, הוּא מִשְׁהוּ מִיַּחַד, תְּמִיד בִּשְׁעוֹרִים הַסִּירְתִּים הוּא שׂוֹאֵל אוֹתְנוּ שְׁאֵלוֹת מִיַּחְדוֹת וּמְסַפֵּר לָנוּ סְפוּרִים חֲסִידִים לְאַחַר הַשְּׁעוֹר.

"נוּ, מַהוּ הַמְּקוֹם שֶׁהוּא תְּמוּרַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁבוּ הַשְּׂכִינָה שׁוֹרָה וְבוּ יִתְגַּלֶּה מִקְדָּשׁ הַעֲתִיד?" שְׂאֵל הַמִּפְקָד זְלַמֵּן. "בֵּית הַכְּנֶסֶת שֶׁל רַב בְּסוּרָא...", עֲנִיתִי בְּהֶלְצָה. כָּל חִלֵּי הַסִּירַת פְּרָצוּ בְּצַחוּק וְגַם הַמִּפְקָד הִבְלִיעַ חִינּוּךְ.

"סֵתֵם צְחֻקְתִּי", אָמַרְתִּי, "בְּרוּר שֶׁהַמְּקוֹם הַזֶּה זֶה סְעוּעַן סְעוּעֵנִי, כִּי כָּאֵן נִמְצָא הַרְבֵּי שְׁלִיט"א שֶׁהוּא נָשִׂיא הַדוֹר וְהוּא הַמְּשִׁיחַ".

"שְׂמוּלִיק - עֶשֶׂר נִקְדוֹת!", אָמַר לִי הַמִּפְקָד וְטִפַּח לִי קִלּוֹת עַל שִׁכְמִי.

"אֲזֵ הַיּוֹם, זֶה שְׁקוֹרָאִים לְסְעוּעַן סְעוּעֵנִי "בֵּית רַבִּינוּ שְׁבַבְבֵּל" זֶה רַק לְרִמּוֹ שְׁזֶה הַבֵּית שֶׁל הַרְבֵּי שְׁבַחוּץ לְאַרְץ, אֲבָל בְּאַמַּת זֶה בְּאַמְרִיקָה, וְלֹא בְּבַבֵּל", אָמַר לוֹי'ק הַבְּקִיא.

"לְמָה בְּאַמַּת הַרְבֵּי בְּחַר לְגוֹר דְּוִקָא בְּאַמְרִיקָה?", שְׂאֵל מְעַנְדוּל.

"כִּי בְּזִמּוֹ הַשׂוֹאֵה", הִתְפַּרֵץ שׁוֹב לוֹי'ק, "הַרְבֵּי הַרְבֵּי צַ בְּרַח מְגַרְמִנְיָה לְאַמְרִיקָה, וְאַחַר כֵּךְ הַרְבֵּי שְׁלִיט"א נִסְעוּ לְמְקוֹם שֶׁהַרְבֵּי הַרְבֵּי צַ הָיָה שָׁם".

"אֲבָל לְמָה הַרְבֵּי הַרְבֵּי צַ בְּרַח דְּוִקָא לְאַמְרִיקָה? בְּכֹלֵל, מַה? הַרְבֵּי מְגַבֵּל בְּמִקְוֹמוֹת? הַרְבֵּי מַחְלִיט מַה יִּהְיֶה בְּעוֹלָם!" הוֹסִיף מְעַנְדוּל לְהַקְשׁוֹת.

"הַסִּבָּה שֶׁהַרְבֵּי הַרְבֵּי צַ בְּחַר לְגוֹר דְּוִקָא בְּאַמְרִיקָה", הַסְבִּיר הַמִּפְקָד, "הִיא מִפְּנֵי שְׁבָאוֹתוֹ הַזִּמּוֹן הַרְבֵּה יְהוּדִים עֲבְרוּ לְגוֹר כָּאֵן בְּאַמְרִיקָה וְרַב יִהְיוּדִים

חיו כאן. וכמו ש'למדנו - השכינה גולה יחד עם היהודים!
ולכן נשיא הדור צריך לגור במקום שבו גרים רב יהיו..."
קולו של המפקד נקטע באחת.

המ"פ יוסף הגיח בריצה, והודיע שעוד מעט תתקיים פעילות מרתקת ליד הכניסה הראשית של סעונו סעונוני. "תתאספו בדשא ליד המזכירות", הורה לנו המפקד ולמנו, והוסיף בלחישתו: "אם ישאר זמן עד שתתחיל הפעילות - אני אספר לכם ספור מעניין מאד... אתם יודעים מה - אני אביא מישהו מיוחד שיספר לכם ספור!" סיים המפקד תוך כדי שחצי מהסירת (כולל אותי) כבר היו באמצע הדרך לשם.

עשר גלויות

התישבנו במעגל על הדשא, והשארנו מקום פנוי למפקד. כעבר חצי דקה, הגיע המפקד ולמנו עם בחור שזיפי זקן מעטרים את סנטרו, חיוך גדול מתוח על פניו, וספר עתיק וישן תחת בית שחיו.

"תכירו", אמר המפקד, "זה ישראל'יק". ישראל'יק לא המתין, ושאל אותנו: "מי יודע לכמה מקומות גלתה ליבאוויטש? כלומר - כמה מקומות עברו רבותינו ונשיאנו מאז שהיו בעירה ליבאוויטש, עד שהגיעו לאמריקה?"

"שבעו!" "ארבעו!" "חמשו!", העלו הנחושים מכל עבר. "לא לנחש סתם!" הורה ישראל'יק. "עשר גלויות גלתה ליבאוויטש", ענה בעצמו את התשובה.

"זה כמו שהסנהדרין גלו לעשרה מקומות", הפגין לויק את בקיאותו. האמת היא שעכשו זה לא חכמה, כי לא מזמן קראנו את זה בחוברת הלמודים "המקדש שלנו".

"רוצים לשמע את הספור?" שאל ישראל'יק, "בטח!" ענינו יחד.

ישראל'יק פתח את הספר, שעל כריכתו החומה נראו כעת אותיות מזֶהבות שהרכיבו את המלה "התמים", והתחיל להקריא מתוכו כשמודי פעם הוא מוסיף הסברים ונופך משלו לספור הכתוב בשפה מרתקת:

"ספורנו מתרחש בקיץ של שנת תקצ"ב. אורחים רבים באו לליובאוויטש כדי לשהות במחצת הרבי הצמח צדק בימי חג השבועות. ביניהם הייתי אני - כן מספר החסיד רבי אברהם דובער מהעיר באברויסק, שהיה אז בן שש.

לעולם לא אשכח את הנסיעה ההיא. יצאנו מהעיר האמיל בארבע עגלות רתומות לסוסים, אבל הן שמשו רק למנוחה מדי פעם. רב הדרך היו החסידים צועדים ברגל, שמחים וטובי לב.

חמשה ימים ארכה הדרך. במהלכה הצטרפו אלינו עוד ועוד עגלות וחסידים, כלם כלם בדרך לליובאוויטש, וכשהגענו לעירה, כבר מנתה שירתנו כארבעים (!) עגלות והמוני חסידים הצועדים ברגל.

ביום ששי לקראת הערב, לקח אותי אבא לתפס מקום באולם בו יאמר הרבי מאמר חסידות. בית הכנסת היה מלא, וכלם עומדים בדממה מחלטה וממתנים לכניסת הרבי.

ופתאום ראיתי, והנה איש לבוש בגדי לבן, וכובע שער - שטריימל - בראשו, הולך וקרב אל הבימה וישב לו על הכסא המוכן לו, וקול אדיר נשמע: וידבר כו' נשא את ראש בני גרשון גם הם כו'...

אני זוכר גם את הרגעים המרטיטים של הכניסה ל'יחידות' אצל הרבי. כשיצאנו מחדר הרבי, הצטרף אבי למעגל רקודים גדול שהיה שם, כלם שמחו ורקדו על הזכות שהיתה להם להכנס אל הרבי.

האמת שלא כל כך הבנתי למה כלם שמחים כל כך מהכניסה אל הרבי, ודוקא אז הם שמחים ורוקדים, ובכלל, מדוע נקראת הפגישה עם הרבי בשם 'יחידות'?

את השאלות האלו שאלתי את אבא. אבא שמח לשמע את השאלות והחל להסביר לי בסבלנות.

"שמעת על המשכן שבנה משה רבינו במדבר?"

"בנדאי!", ענית, "ה' צנה את משה לבנות לו בית ולהכין בו מקום לארון הברית עם הלוחות, ורק פעם בשנה היה הכהן הגדול נכנס לשם להתפלל ולהקטיר קטרת."

"ועכשו", שאל אותי אבא, "האם כיום יש לנו בית מקדש וקדש הקדשים?"

"היום", אמרתי בעצב, "בית המקדש חרב, ואין לנו קדש הקדשים, ארון ולוחות."

"נכון", אמר לי אבא, "בית המקדש בירושלים חרב ורק

המקדש שלנו

חובת הלימודים - מוחה נשיח - תשרי י"ב

כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה יִשְׁלַח לָנוּ אוֹתוֹ הַקב"ה מִחֲדָשׁ, אָבֵל גַּם הַיּוֹם יֵשׁ לָנוּ
בֵּית מִקְדָּשׁ."

"הַיּוֹם? בֵּית מִקְדָּשׁ?! הַתְּפִלָּאתִי.

"כֵּן", עָנָה לִי אָבֵא, "הַיּוֹם לְיוֹבֵאוּיִטְשׁ הוּא יְרוּשָׁלַיִם שְׁלָנוּ, וְהַבַּיִת כְּנֶסֶת
אֲשֶׁר כ"ק אֲדָמוֹ"ר מִתְּפַלֵּל בּוֹ הוּא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שְׁלָנוּ, וְהַחֲדָר שִׁיּוֹשֵׁב בּוֹ
כ"ק אֲדָמוֹ"ר הוּא הַקֹּדֶשׁ יְקָדָשִׁים שְׁלָנוּ, וְכ"ק אֲדָמוֹ"ר הוּא הָאָרוֹן - אֲשֶׁר
בּוֹ לִזְכוּת הַבְּרִית שְׁלָנוּ."

"וּוְאוֹ, אֵיזֶה סִפּוּר מְרַתֵּק!" קָרָא לוֹי"ה, וְהֵעִיר אוֹתִי מִהַדְמִיוֹנוֹת עַל הַרְקוּדִים
הַסּוֹעְרִים בְּלְיוֹבֵאוּיִטְשׁ.

דוֹקָא אַמְרִיקָה

"הַמִּפְקֵד זְלָמוֹ סִפֵּר לִי שֶׁהַתְּדִינָתֶם לְמָה הִרְבִּי נִמְצָא דוֹקָא בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית",
שָׁתַף אוֹתָנוּ יִשְׂרָאֵל'יִק בְּשִׁיחָתוֹ עִם הַמִּפְקֵד.

"בְּכָל הַדּוֹרוֹת", הֵחֵל יִשְׂרָאֵל'יִק לְהַסְבִּיר אֶת הַטַּעַם הַפְּנִימִי לְכֵן, "חִיּוֹ
יְהוּדִים בְּעֶקֶר בַּחֲצִי הָעֲלִיּוֹן שֶׁל כְּדוֹר הָאָרְצִי, שָׁם הֵם קִיְמוּ תוֹרָה וּמִצְוֹת
וְהַכִּינּוּ אֶת הַחֲצִי הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הָעוֹלָם לְגֵאֲלָה, אָבֵל הַחֲצִי הַתַּחְתּוֹן שֶׁל כְּדוֹר
הָאָרְצִי נִשְׁאַר מֵיָתֵם. בְּאַמְרִיקָה - שֶׁהִיא בַּחֲצִי הַתַּחְתּוֹן - לֹא קִיְמוּ תוֹרָה
וּמִצְוֹת, וְהָיָה חֶסֶר בְּשִׁלְמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם. לְכֵן הַשֵּׁם גָּרַם לְכֵן שָׂרֵב הַיְהוּדִים
יַחֲזִי בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית וְאֵז הֵם יוֹכְלוּ לְבָרֵר אוֹתָהּ.

עַל יְדֵי זֶה גַּם כָּל הָעוֹלָם יִתְבָּרֵר, כִּי כָּל דְּבַר שְׂרוּצִים לְהָרִים - לְדָגְמָא, אִם
בְּנֵינֶם בְּנֵינָן מְאֹד יָפָה מִקְפֵּלָה, וְאַתֶּם רוּצִים לְהָרִים אוֹתוֹ עַל הַשְּׁלָחַן - אִם
תְּרִימוּ אוֹתוֹ מִלְמַעְלָה, אוֹ אִפְלוּ מִהָאֲמָצֵעַ - יִתְרוּמֶם רַק הַחֶלֶק הָעֲלִיּוֹן
שֶׁל הַבְּנִיּוֹ. וְאִם אַתֶּם רוּצִים לְהָרִים אֶת כָּל הַבְּנִיּוֹ אַתֶּם צְרִיכִים לְהַחְזִיק
אוֹתוֹ מִהַקְפֵּלָה שֶׁהִכִּי לְמִטָּה! אוֹתוֹ דְּבַר בְּבִירוֹ הָעוֹלָם - כְּדֵי לְבָרֵר אֶת כָּל
הָעוֹלָם צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה מִלְמִטָּה.

וְזוֹהִי הַסִּבָּה שֶׁהִרְבִּי הַחֲלִיט לְגוֹר בְּאַמְרִיקָה - כִּי הִרְבִּי הוּא זֶה שְׁנוֹתָן
אֶת הַכַּחַשׁ לְבָרֵר אֶת הָעוֹלָם וּלְהַמְשִׁיךְ אֶת קֹדֶשׁת אֲרֶצִי יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּגֵאֲלָה
תַּתְּפִשֵׁט לְכָל הָאָרְצוֹת, וְזֶה מִתְקַיֵּם בְּעֶקֶר עַל יְדֵי הַפְּצַת הַחֲסִידוֹת שֶׁעַל

יָדָה פּוֹעֲלִים בִּיאַת מְשִׁיחַ", סִים יִשְׂרָאֵלִיךְ אֶת בְּאוּרוֹ.

לְפִתַּע שְׁמַעְנוּ אֶת עוֹזֵר הַגְּנֻרִים בְּנֹצֵי קוּרָא בְּמַגְפוֹן: "כָּל הַחֲיָלִים הוֹלְכִים עִכְשׁוּ בַיַּחַד עִם הַמְּפַקְדִים לְפָרוֹסְפֶקֶט פֶּאָרְק לְפַעֲיִלוֹת הַכִּי מְרַתֶקֶת שֶׁל 'מַחְנֵה'".

קָמְנוּ מִיַּד וְרָצְנוּ לְכוּון הַפֶּאָרְק. נַעֲצֵרְנוּ בְּאַחַת מוֹל הַרְמֻזוֹר שְׁאוֹתֵת בְּאֵדוֹם וְלֹא הִרְשָׁה לָנוּ לַעֲבֹר. אוֹטוֹבוֹס צָהַב שֶׁל יְלָדֵי תַלְמוּד תּוֹרָה אֵהְלֵי מְנַחֵם עֵבֶר מוֹלָנוּ, הֵם נוֹפְפוּ לָנוּ בְּיָדָם לְשָׁלוֹם וְאָנוּ הַשְּׁבָנוּ לָהֶם.

מְכַרְרִים אֶת הָעוֹלָם

כַּעֲבֹר זְמַן הִגַּעְנוּ לְפֶאָרְק הַגְּדוֹל, מְרַחְבֵי דָשָׁא גְדוֹלִים קָבְלוּ אֶת פְּנֵינוּ וְהִרְבָּה עֲצִים יִרְקִים וּמְלַבְלָבִים שְׁמִידֵי פֶעֶם הַשִּׁירוּ עֲלֵים צְהָבִים עַל הַקְּרַקַע תְּרַמּוּ לְאוֹיְרָה הַנְּעִימָה. רוּחַ עֲלִיזָה נִשְׁפָּה בְּפִינּוּ. בְּשׁוֹנָה מֵרֹב הַיָּמִים שֶׁהַשְּׁמַיִם קוֹדְרִים בְּעַנְנִים, דּוֹקָא הַיּוֹם הַשְּׁמַיִם הַתְּכֵלִים הָאִירוּ לָנוּ פְּנִים.

הַמ"פ יוֹסֵף עָלָה עַל בְּאֶקְס שֶׁהֵצַב בְּאֶמְצַע הַפֶּאָרְק, כַּחֲכַח בְּגֵרוֹנוּ, וּפְתַח בְּהֶסְבֵּר הַפְּעִילוֹת:

"הַפְּעִילוֹת שֶׁל הַיּוֹם נִקְרָאֵת פְּעִילוֹת 'כּוֹבְשִׁים אֶת הָעוֹלָם בְּמַסְפָּר שֶׁבַע'. לְפָנַי שְׁאֶסְבִּיר עַל הַפְּעִילוֹת, אֲזַמִּין אֶת מְנַהֵל הַלְמוּדִים מוֹיִשֵׁי לְהֶסְבֵּר קֶצֶר. מְנַהֵל הַלְמוּדִים, בְּבִקְשָׁה".
סִים הַמ"פ.

מְנַהֵל הַלְמוּדִים הַיְדוּעַ בְּקוֹלוֹ הָרֵם, נַעֲמַד עַל הַבְּאֶקְס וְהַכְרִיזוּ: "צְהָרִים טוֹבִים לְכָל חֲיָלֵי קַעֲמַפ 'מַחְנֵה מְשִׁיחַ' הַיְקָרִים שֶׁהִגִּיעוּ הֵנָּה מְאָרֶץ הַקּוֹדֶשׁ, מְפִלּוֹרִידָה, מְקַנְדָה, מְרוֹסִיָּה, מְצַרְפֵּת, וּמְהוּדוּ!", "צְהָרִים טוֹבִים!" עֲנִינוּ כָּלָנוּ.

"הָעוֹלָם נִבְרָא בְּשֶׁבַעַה יָמִים וְלָכֵן הוּא קָשׁוֹר לְמַסְפָּר שֶׁבַע", פְּתַח מְנַהֵל הַלְמוּדִים מוֹיִשֵׁי בְּהֶסְבֵּר, "בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁבַדוֹר הַשְּׁבִיעִי, צְרִיכִים לְסִים לְבָרֵר אֶת כָּל הָעוֹלָם עִם כָּל הַפְּרָטִים

המקדש שלנו

חובת הלימודים - מחנה נשיח - תשרי ע"ב

ופרטי הפרטים שלו ולהביא את העולם לשלמות.

השלמות מרומזת במספר עשר ובמספר מאה שהינם מספרים שלמים ועגולים, ולכן, ברור העולם בשלמותו מרמז במספר שבע מאות ושבעים. כי שבע כפול עשר פלוס שבע כפול במאה זה - שבע מאות ושבעים.

ממשיח הנמצא בשבע מאות שבעים מקבלים את הכח לברר את העולם ומשם פורצים את כל ארבעת רוחות העולם על ידי הפצת המענינות ועל ידי זה פורצים את חומות הגלות ומביאים את הגאולה.

מסיבה זו, שבע מאות שבעים זה בגימטריא "פּרצת", וכמו שממשיך הפסוק "ימה וקדמה וצפונה ונגבה", כלומר, בכוח של המשיח, עליו נאמר "עלה הפורץ לפנייהם פורצים את כל ארבעת רוחות העולם ומביאים את הגאולה. וכעת, נזמין את המ"פ יוסף להמשיך ולהסביר את הפעילות".

המ"פ יוסף נגש לבאקס ופתח בהסבר נמרץ:

"ברחבי הפארק יהיו שבע ארצות מרכזיות בעולם אותן כל סירת צריכה לברר. בשביל לברר מדינה, צריך לעבר בהצלחה את שבעת המשימות המסמנות בשטח של כל מדינה. הסירת שתברר הכי מהר את כל העולם, תזכה, הערב, לאחר תפלת מעריב עם הרבי שליט"א מלך המשיח, להשתתף בהתועדות חסידית עם אחד המשפיעים הגדולים, שייספר לנו על הנסים והנפלאות שקרו בזמן מלחמת המפרץ".

"הלואי שהסירת שלנו תנצח", לחשתי ליענקי. "שמעתי שהיו אז נסים ממש נפלאים וזה התפרסם בכל העתונים", לחש יענקי בחזרה.

"המלחמה הזו היא סימן לשנה שמלך המשיח נגלה בה", התערב לפתע ישראל'יק שהצטרף אלינו לפעילות. "מה?!" לא הבנתי מה הוא אומר. "לא משנה, כבר ידברו אתכם על זה בהתועדות". "לא!... ישראל'יק!... בבקשה!... אולי הסירת שלנו לא תנצח, ואז אני לא אדע על זה", טענתי. "טוב, אם לא תנצחו - אני אספר לכם את זה".

הפעילות היתה מאד מענינת, הנה צריך לרוץ הרבה בשביל להספיק את כל המשימות מהר, יש חילים שלא אוהבים לרוץ הרבה, אבל בשבילי,

אָחד התחבֵּיבִים שְׁלִי זֶה לְרוּץ. דְּרַבְנָתִי אֶת שְׂאֵר חֵילֵי הַסִּינַיִת
שִׁמְּרוּ לְסִיִּם אֶת כָּל הַמְּשִׁימוֹת. וּתְנַחְשׁוּ לְבַד אֵיזָה סִינַיִת
נִצְחָה... חֲפִיתִי בְּתִשׁוּקָה גְדוּלָה לְהַתְנַעֲדוֹת בְּלִילָה, הֵייתִי
גַם מְסַקְרָן לְדַעַת מִיֵּהוּ הַמּוֹשְׁפִיעַ שְׂיָבֹוא לְהַתְנַעֵד אֶתְנֹו.

המקדש שלנו

חברת הלימודים - מחנה נשיח - תשרי ע"ב

פּפּוּכּוּרָה פּוּלְוּיָה / פּתוּ

ההתנעדות התקימה בביתו של אחד החסידים ברחוב פּרזידנט, הרחוב בו נמצא ביתו של הרבי שליט"א מלך המשיח. בית גדול בצורת מחמש. על חלונות הבית פרושים וילונות ארכים בצבע חום בהיר. מתקרת הבית משתלשלת נברשת גדולה. שטיח אפר עם עטורים יפים מכסה את כל רצפת הבית ועציצים רבים מפארים את הבית מפל פנותיו.

אך למרות הבית המפאר, נכר כי חסיד גדול גר בבית הזה. חסיד שזוכה לגור קרוב אל הרבי ולהתפלל יחד אתו במשך כל השנה.

כבר מהרגע הראשון שנכנסים לבית, פוגשים בתמונה ענקית של הרבי התלויה על קיר הסלון, תמונה בה הרבי מניח לילד קטן ונותן לו מטבע לצדקה. כל תמונותיהם של רבותינו נשיאנו תלויות בסדר מופתי על הקיר ולצדן תמונות שונות של בעל הבית ובני משפחתו בהזדמנויות שונות, אצל הרבי. ספריה ענקית עם הרבה ספרי קודש כספה את אחד הקירות, ובין הספרים שהכרתי היו שם סט של גמרא, ספרי הרמב"ם, סט לקוטי שיחות ועוד הרבה ספרי חסידות.

התישבנו, חילי הסירת עם המפקדים, סביב שלחן עץ כבד שעמד במרכז הסלון. "זהו שלחן של התנעדות", הסביר לנו בעל הבית, "בשעת הנגונים נתן לדפק עליו בחזקה ואפלו לעשות עליו קולע'ם ולא יקרה לו דבר".

המפקד שולם נכנס אל הבית. "המשפיע הגיע", הוא אמר, ומיד אחריו נכנס יהודי מבגר בעל זקן לבן וארך.

"לדוד מזמור נאום השם לאדני, נאום השם לאדני שב לימיני", התחלנו לנגן באפן ספונטני את הנגון של הרבי שליט"א מלך המשיח על פרק התהילים של שנת הק"י.

בסיום השיר, פתח המשפיע את פיו: "לחיים רב'ה, לחיים חסידים, שזוכה לגאלה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש כפשוטו מ-מ-ז! לחיים".

"א-מ-ו!", ענינו, "לחיים ולברכה".

מקומו של משיח

המשפיע החל לדבר. הוא אמר שבכל התועדות צריך לפתח בדבר מלכות מתורתו של הרבי מלך המשיח שליט"א, וחזר על כמה נקודות מהתכונ של קנטרס "בית רבינו שבבבל", שהוא קנטרס שהרבי הגיה וחלק בחדש חשוון תשנ"ב. שמתי לב שחוברת הלמוד שמושרד הלמודים הכין לנו השנה, בעצם בנויה על הקנטרס הזה. כמעט כל הדברים שהמשפיע אמר, היו כתובים שם בחוברת, חוץ מדבר אחד, חשוב ומרכזי, שהיה בעצם הנקדה המרכזית של ההתועדות... רוצים לדעת מהו? חכו בסבלנות.

"בסעוען סעוענט", החל המשפיע לומר, "נשמעה ההכרזה הכי גורלית והכי חשובה מאז בריאת העולם!".

"איזו הכרזה גורלית וחשובה אפשר כבר להכריז בסעוען סעוענט?" חשבתי לעצמי וראיתי גם את פרצופם המתפלא של שאר החילים.

לפני שהמשפיע המשיך לדבר, הוא בקש שנביא לו מהספריה את ספר שופטים ברמב"ם. אני ישבתי קרוב לספריה, ועוד קודם לכן שמתי לב למקומם של ספרי הרמב"ם, אז הזרזתי להביא לו את הספר שבקש.

המשפיע פתח את הספר בהלכות מלכים פרק י"א, שם בהלכה ד' מנויים סימני המשיח והאופנים לזהותו (דרך אגב, אבא שלי אמר לי שכל סימני מלך המשיח התקיימו ברבי, ולכן מאות רבנים חתמו על פסק דין שהרבי הוא המלך המשיח על פי ההלכה).

הוא החל להקריא מתוך הספר: "יעמד מלך מבית דוד, הגה בתורה ועוסק במצוות... יכוף כל ישראל לילך בה... וילחום מלחמות השם... אם עשה והצליח ובהנה מקדש במקומו... הרי זה משיח בודאי".

המקדש שלנו

חברת הלימודים - מחנה משיח - תשרי י"ב

הוא סים לקרא בספר והרים את עיניו.

"איך מסתדר מה שלמדנו לפני כן, שבית המקדש ירד משמים, עם מה שכותב הרמב"ם כאן שמלך המשיח הוא זה שיבנה את בית המקדש?" שאל המשפיע, ומבלי להמתין לתשובתנו המשיך:

"הרבי מביא ארבעה הסברים כדי לתוך בין שני הפרושים. למשל שחלקים מסימים בבית המקדש משיח יבנה, וחלקים אחרים ממנו ירדו משמים. אך בקונטרס "בית רבינו שבבבל", הרבי מסביר שבדברי הרמב"ם "בונה מקדש במקומו" הוא רומז גם למקדש מעט שהמשיח בונה במקומו של המשיח בחוץ לארץ, בתור הכנה לבית המקדש השלישי שירד משמים ויתגלה קדם במקדש מעט שבנה מלך המשיח ומשם הוא ישוב אתו לירושלים, ושם בירושלים משיח יוסיף בבית המקדש עוד כמה פרטים".

"בדומה לזה", המשיך המשפיע בדבריו, "ישנו מדרש המתאר את התגלותו של מלך המשיח על גג בית המקדש, וגם שם מסביר הרבי, שהכונה היא למקדש מעט שבונה מלך המשיח - סעוען סעוענטי".

עכשו כבר הייתי ממש מסקרן לדעת במה מדבר. מהי ההכרזה המיוחדת שמכריז המשיח בבית רבינו, ומהי התגלות המשיח המתרחשת שם?

מלחמת הפּרץ

המשפיע סימן למפקד שולם למזג לכוסית שלו קצת משקה. לאחר שהוא מזוג, הוא אמר לנו "לחיים" והורה גם לנו לומר לחיים על הסודה שעמדה על השלחן.

"לפני עשרים ושנים שנה", הוא החל לספר, "בשנת תש"ן, בי"א מנחם אב, פלש צבא עיראק למדינה פוית - שהיתה מדינה עשירה בבארות נפט, ולאחר קרב קצר הוא כבש אותה. לאחר הכבוש החלה דאגה רצינית במדינות העולם. הם חששו שסאדאם חוסיין, שליט עיראק, יחליט להתקדם הלאה ולכבש גם את ערב הסעודית בה נמצאים הרבה שדות נפט, ובכך הוא יחזיק ברב מלאי הנפט העולמי.

סאדאם היה מופר לעולם בתור רודן אכזר אפלו על בני עמו, שנהל בעבר

מלחמה אכזרית מאד. בעקבות כך, מועצת הבטחון של האו"ם (האמות המאחדות) התאספה, והכריזה על מספר החלטות שמטרתן להוציא את צבא עיראק מפונית. צבא ארצות הברית כבר התכונן למבצע הגנה שימנע מצבא עיראק לפלש לערב הסעודית.

העולם רעש וגעש. הפחד היה גדול, וכלם חששו מהבאות. צבא עיראק היה צבא חזק ומאמן היטב, ומידע מודיעיני גלה שיש ברשותו נשק כימי וביולוגי. סאדאם חוסיין התראין בערוצי התקשורת, ואים שבאם ארצות הברית תתערב במלחמה, הוא יתקיף את ארץ ישראל והעם היושב בה, כי הם בני בריתה של ארצות הברית במזרח התיכון. האימים גרמו לפחד ובהלה בארץ. הרבה יהודים התחילו להכין את המקלטים, אנשי פקוד הערף חלקו מסכות אב"כ ורבים קנו פרטיסי טיסה על מנת לברח מהארץ.

בתוך כל הרעש והבהלה נשמע קול אחד, חזק ובטוח, שהרגיע את עם ישראל. היה זה הרבי שליט"א מלך המשיח, שנבא והבטיח שלא יקרה כל רע לעם ישראל ולא יפלו טילים כימיים. הדברים של הרבי פרסמו בעתונות והפיחו רוח חיים בעם ישראל. כמוכן שלאחר המלחמה ראו כלם שהרבי צדק בכל הפרטים. נעשו אז לעם ישראל נסים גלויים ועצומים.

הרבי ציטט מדרש בילקוט שמעוני, שמתאר את שנת התגלותו של מלך המשיח. במדרש כתוב, שבשנה שמלך המשיח נגלה בה, תתקיים מלחמה גדולה בין מלכי האמות, וכל אמות העולם מתרעשים ומתבהלים, ואז הקב"ה מודיע לבני ישראל שאין להם מה לפחד כי כל המלחמה נעשתה רק בשבילם ולטובתם, והיא סימן שהגיע זמן הגאולה."

התגלות המשיח

"בקטע הבא של המדרש נאמר, המשיח המשפיע, "שבשעה

המקדש שלנו

חובת הלימודים - מונה משיח - תשרי"ב

שְׁמֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ מְגִיעַ, הוּא עוֹמֵד עַל גַּג בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּמְכַרִּיז אֶת הַהִכָּרְזָה שְׂכָבֵר מִתְחִילַת בְּרִיאַת הָעוֹלָם מִחֲכִים לָהּ, הַהִכָּרְזָה שְׁמוֹדִיעָה שֶׁהָעוֹלָם מְגִיעַ לְשִׁלְמוֹתוֹ בְּקִרְוֵב מִמֶּשׁ, הַהִכָּרְזָה "עֲנִיִּים הִגִּיעַ זְמַן גְּאֻלְתְּכֶם".

אֶת הַהִכָּרְזָה הַזֹּאת, מְסַבֵּיר הַרְבֵּי, יַעֲשֶׂה מְשִׁיחַ עוֹד בְּזְמַן הַגְּלוּת, לִפְנֵי שִׁיבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, כִּי כִּשְׁהוּא יִבְנֶה לֹא נִצְטָרֵךְ לְשַׁמֵּעַ מִמְּשִׁיחַ שֶׁהִגִּיעַ זְמַן הַגְּאֻלָּה, כְּאֲשֶׁר נִרְאָה בְּעֵינֵינוּ אֶת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ. אֲלֹא הַהִכָּרְזָה הַזֹּאת תִּהְיֶה בַּמִּקְדָּשׁ מֵעַט שְׁבוּנָה הַמְּשִׁיחַ, וְבוּ הוּא יִתְגַּלֶּה. וְאִכּוֹ, בְּשָׁנַת תַּנְשׁ"א הַכַּרְיִז הַרְבֵּי בְּסַעֲוֵעוֹן סַעֲוֵעֲנִי לְכָל בְּאֵי הָעוֹלָם כִּי 'הִגִּיעַ זְמַן גְּאֻלְתְּכֶם'."

"לְפִי זֶה הַרְבֵּי הִיָּה צָרִיךְ לְהִתְגַּלוּת כְּמֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ בְּשָׁנַת תַּנְשׁ"א", אָמַר יַעֲנִיקִי.

"נִכּוֹן", אֲשֶׁר זֹאת הַמְּשַׁפִּיעַ, "בְּשָׁנַת תַּנְשׁ"א הַרְבֵּי אִכּוֹ הַתְּגַלָּה כְּמֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ! הַרְבֵּי אִזְ אָמַר עַל עֲצָמוֹ כְּמָה פְּעָמִים שֶׁהוּא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, בְּאוֹתָהּ הַשָּׁנָה הַחֹל הַרְבֵּי לְעוֹדֵד אֶת שִׁירַת הַקֹּדֶשׁ "יְחִי אֲדוֹנֵנוּ", וְהַרְבֵּי חֵלֵק קִנְטְרָסִים בְּשֵׁם "דְּבַר מַלְכוּת" כְּלוֹמֵר דְּבַר הַמֶּלֶךְ הַמְּשִׁיחַ.

"אֶחָד הַקִּנְטְרָסִים שְׁבָהֵם הַרְבֵּי רִמְזוּ עַל עֲצָמוֹ שֶׁהוּא הַמֶּלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וּבַעֲקֻבוֹת כֵּן זֶה נָתַן חַיּוֹת גְּדוּלָּה לְחֲסִידִים לְפָרְסָם אֶת זְהוּת הַגּוֹאֵל, זֶה קִנְטְרָס "בֵּית רַבִּינוּ שְׁבַבְבֵּל", בּוֹ הַרְבֵּי מְסַבֵּיר שֶׁסַּעֲוֵעוֹן סַעֲוֵעֲנִי הוּא בֵּיתוֹ שֶׁל מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ. הַרְבֵּי גַם אָמַר שֶׁהִגִּימְטְרִיָּה שֶׁל הַמַּלְאָכִים "בֵּית מְשִׁיחַ" הִיא שְׁבַע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים, כְּמִסְפַּר בֵּיתוֹ שֶׁל הַרְבֵּי."

רְבוּי הַלְמוּד בְּזְמַן הָאֲחֵרוֹן, גַּם בְּחוֹבֶרֶת הַלְמוּדִים וְגַם עֲכָשׁוּ מִפִּי שֶׁל הַמְּשַׁפִּיעַ, נִכְנַס עִמָּךְ לְלִבִּי. רַק עֲכָשׁוּ הַבְּנֵי בְּאֻמַּת אֶת הַמַּעֲלָה הָעִקְרִית שֶׁל סַעֲוֵעוֹן סַעֲוֵעֲנִי, הַמְּקוֹם שֶׁהוּא בֵּית הַמִּקְדָּשׁ שֶׁלָּנוּ, שֶׁם נִמְצָא נִשְׂיָא הַדּוֹר וּמֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וּמִכָּאֵן הוּא עוֹמֵד לְגַאֵל אוֹתָנוּ.

'חֶבֶל שֶׁעַד עֲכָשׁוּ לֹא נִצְלַתִּי כְּרֵאוּי אֶת זְמַן שֶׁהוּתִי כְּאֵן בְּבֵית רַבִּינוּ חֲשַׁבְתִּי לְעֲצָמִי, אֲבָל כְּמוֹ שְׂאֵבָא שְׁלִי אָמַר לִי, 'אִין בּוֹכִים עַל הָעֶבֶר', אֲנִי אֲחִלִּיט מֵעֲכָשׁוּ לְעֲשׂוֹת כָּל מָה שְׂאוּכַל כְּדִי לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן בְּסַעֲוֵעוֹן סַעֲוֵעֲנִי. לוֹ רַק יְכַלְתִּי, הִיִּיתִי עוֹזֵר לְפּוֹעֲלִים כְּאֵן לְנִקּוֹת וּלְשַׁפֵּץ אֶת סַעֲוֵעוֹן סַעֲוֵעֲנִי, כְּמוֹ שִׁישׁ מְצוּהָ עַל כָּל יְהוּדֵי לְבָנוֹת וְלַעֲזָר בְּבִנְיָן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּגוֹפּוֹ

ובממונו, אבל אני זוכר גם שלמדנו ש"אין מבטלין תינוקות
של בית רבן לבנין הבית", ויותר חשוב שאשב ואשקיע
בלמוד ותפלות בסעוען סעוענטי.

בעצם אני כן יכל לעזר. אם אני אראה איזה לכלוך על
הרצפה, מייד אזרק אותו לפח האשפה. בודאי שאזהר לא
ללכלך חס ושלום.

ומכאן והלאה אני אנצל את הזמן. כל רגע פנוי אקדיש
ללמוד, לתפלה ולעזרה לזולת, כמו שהמפקד אומר
שסעוען סעוענטי זה בית תורה, בית תפלה ובית גמילות
חסדים.

ובתפלות עם הרבי, כשאשב יחד עם כל הילדים על בימת
ההתנעדות, והחסידים והתמימים יפתחו את השביל'
לעבר המקום של הרבי, אני אעמד כמו חיל נאמן, באמונה
שלימה שתיכף ומיד אראה את הרבי מלך המשיח שליט"א
נכנס ומעודד את שירת החסידים "יחי אדוננו מורנו ורבינו
מלך המשיח לעולם ועד".

המקדש שלנו

חובת הלימודים - מוחה משיח - תשרי ע"ב

קנספ 'מחנה משיח'
תשרי תשע"ב